Fågelrapport för landskapet Västerbotten år 2016



Västerbottens Ornitologiska Förening

Innehåll

3 Fågelåret 2016
Niklas Andersson

5 Fågelrapport för landskapet Västerbotten år 2016
Niklas Andersson, Birger Risberg, Jacob Rudhe, Ulf Skyllberg, Mikael Wikström och Niklas Lindberg Alseryd



Omslag: Framsidan: Nunnestenskvätta. Foto: Niklas Andersson
Baksidan: Pärluggla. Foto: Niklas Andersson

Fåglar i Västerbotten

Utgiven av Västerbottens Ornitologiska Förening (VOF).

Fåglar i Västerbotten är VOF:s medlemstidning och utkommer med 3 nummer + fågelrapporten för landskapet Västerbotten varje år.

Tidningen är beroende av att medlemmarna själva är med och bidrar med artiklar, då allt arbete med tidnignen görs på ideellt basis. Tidningen har högt i tak och både artiklar med vetenskaplig liksom med populärjournalistisk prägel är välkomna. Har du en fågelrelaterad artikel på lager? Kontakta någon i redaktionen!

FiV redaktionen

Albin Enetjärn (Ansvarig utgivare, redaktör)
Älvans väg 127, 907 50 Umeå
albinenetjarn@gmail.com
076-1335049

Isak Vahlström (Redaktör)
isak.vahlstrom@gmail.com
073-8052848

Niklas Andersson (Redaktör)
idunarama@gmail.com
070-3886353

VOF:s styrelse 2018

Jonas Gustafsson (Ordförande)
Lundavägen 2, 903 20 Umeå, 070-2544319
vofstyrelsen@gmail.com

Jan Eriksson (Kassör)
Bertil Strömberg (Sekreterare)
Niklas Andersson (Vice ordförande)
Albin Enetjärn (Ledamot)
Dag Österlund (Ledamot)
Agnes Eriksson (Ledamot)
Jan-Erik Wallin (Suppleant)
Hanna Eriksson (Suppleant)

VOF

Är en fristående länsförening under Sveriges Ornitologiska Förening. Lokala fågelföreningar finns i Skellefteå och Umeå. VOF arbetar för att främja fågelskydd och fågelstudier i Västerbottens län samt att öka kontakten mellan fågelintresserade i länet. Medlemskap löses genom att sätta in medlemsavgiften på föreningens plusgiro PG 12911-4. Årsavgiften för medlemskap är 200:-. Ungdomar under 18 år betalar 100:-. Ytterligare familjemedlemmar boende på samma adress kostar 35:-/pp (ingen extra tidning). Skriv namn, adress samt syftet med din betalning i meddelandefältet vid plusgirobetalning. Som medlem erhålls tre nummer av tidskriften Fåglar i Västerbotten samt fågelrapporten för landskapet Västerbotten varje år.

Fågelåret 2016

Niklas Andersson

Januari inleddes relativt milt. Havet var öppet och flera – för årstiden – ovanliga vintergäster kunde observeras, bland annat alfågel, ejder, småskrake och smålom. Hela tre smådoppingar hittades andra dagen på året, på två lokaler. En vecka in i månaden upptäcktes både starar och en lappsparv på en bondgård i Stöcke, Umeå. Såklart var dessa två arter 'mörkade', fram till Umeå Bird Race i mitten av månaden.

Februari fortsatte något bistrare. Smådoppingarna liksom kustfåglarna var som bortblåsta när isen greppat tag om Västra Kvarken och våra sista öppna vattendrag. Första observationen av tallbit för det nya året gjordes först i mitten av månaden – vilket vittnar om en sämre tillgång på rönnbär under föregående höst. Två berguvar hävdade nu revir och hoade regelbundet på två lokaler i landskapet – kanske var ugglorna nu på gång på riktigt!? Vi mindes föregående år som ett svagt uggleår till följd av en sorkkrasch. Tyvärr kom förhoppningarna på skam och även 2016 kom att bli ett magert uggleår.

Mars, och vintern höll fortfarande ett stadigt grepp om landskapet. En till två lappmesar syntes till på en fågelmatning i Kalvträsk. En slaguggla hoade strax utanför Umeå och den 11 syntes första vårtecknet i form av en skogsduva på Degernäs. En handfull dagar senare anlände vårfåglarna i en strid ström: tofsvipor, ormvråkar, sånglärkor, ringduvor och sångsvanar räknades in på Degernässlätten. Den 25 dök en mindre sångsvan upp på samma lokal.

Första april inleddes med en rekordtidig stäpphökshane i Umedeltat - fenologirekord med minst en vecka! Våra sedvanliga flyttfåglar strömmade nu in allt eftersom. I mitten av april sågs som brukligt den första ringtrasten, liksom en svart rödstjärt. Den 26 sträckte en praktejderhane förbi Holmöarna.

Andra maj dök en härfågel upp i ett stugområde i Skeppsvik. Tre dagar senare skulle en minnesvärd dag infalla för många av landskapets fågelskådare. Tidigt på morgonen den 5 maj lade nämligen Lövångerbon Allan Larsson ut en bild på Artportalen. Bilden föreställde inget mindre än en svartvingad vadarsvala – första fyndet för landskapet! Fågeln stannade vid Gärdefjärden under förmiddagen och sträckte sedan norrut. Dagen efteråt upptäcktes ytterligare (!) en svartvingad vadarsvala, denna gång vid Storavan, i Umedeltat. Detta var en ny individ och den här fågeln stannade under några dagar på lokalen. Flera sträckoroliga vitryggar visade sig på kustlandslokaler under maj, som mest sågs fyra individer i samma träd en morgon vid Bjuröklubb! Den 10 maj sågs elva fjällgäss sträcka förbi Ostögrundet men i övrigt blev kuststräcket något av en besvikelse med låga antal lommar och labbar. Maj rullade vidare, gynnsamma och varma sydvindar blåste in över landskapet vid mitten av månaden och någon vecka framöver. Detta resulterade i en tidig lundsångare, samt senare i månaden ovanligt många nattsångare. En grann hane citronärla upptäcktes vid dammarna på Degernässlätten den 29, fågeln höll där revir och sågs ända in i juli. Månadens sista dag sågs två småtärnor vid Grundskatan, Bjuröklubb.

Juni: ett par dagar in i månaden sågs både en gulhämpling samt en sommargylling på Holmögadd. Något dygn senare hittades sannolikt samma gulhämpling ett par mil norrut, i

Byviken intill Holmö by. Den 5 hittades en fältpiplärka på Stora Fjäderägg och dagen efter en sjungande tajga-blåstjärt på Bjuröklubb vilken blev stationär en längre tid. Den 12 hittades en stationär fjällabb på Degernäs, som födosökte på nära håll kring plöjda åkrar. Senare samma dag upptäcktes landskapets tredje rödhuvade törnskata i Innertavle. Den 13 juni upptäcktes en ägretthäger vid Varuträsk, Skellefteå. Nattsångarna bjöd på ömsom vin och ömsom vatten, några arter uppträdde i goda antal medan en rad andra hade ett svagt år, t.ex. kornknarr, gräshopp- och kärrsångare. Månadens sista dagar fanns en rosenstare att beskåda på Degernäs, och en ängshök i Djäkneboda vilken senare återfanns på Degernäs.

Juli blev en blöt månad med mycket nederbörd. En stäpphök och ängshök kunde tillsammans ses jaga runt på Degernässlätten första tre dagarna i månaden. Sommarens sjunde spelande flodsångare hittades i Hissjö ett par dagar senare. I mitten av juli kunde en årthäckning konstateras vid dammen på Degernäs. Den 21 konstaterades en forsärlehäckning i Storfallet intill Storkågeträsk. Sydsträcket av våra arktiska vadare var inget att skryta om detta år. Endast en obsdag med över 100 exemplar av myrspov/kustsnäppa/kustpipare noterades! Vi får dock inte glömma bort att vädret spelar en stor roll för om vi kan se några större mängder med vadare här. Sista dagarna i månaden hittades en spelande nattskärra ute vid Ostnäs.

Augusti blev en relativt lugn månad, ur ett ornitologiskt perspektiv vill säga. En vecka in i månaden sågs en liten grupp fjällgäss ute vid Degernäs och senare i augusti sågs en liten rastande flock även vid Åmsele. Den 6 sågs en flock på hela 26 gravänder sträcka söderut, vid Ostögrundet. Efter den tjugonde började de första videsparvarna ses längs kustlandet, likaså rödstrupiga piplärkor. En handfull dagar senare sågs en rekordtidig tajgasångare ute på Holmöarna. Några stäpphökar noterades även i Umedeltat.

September var nu här, en månad som många ornitologer brukar vänta på länge. Antalet blåhakar och videsparvar kulminerade och gransångarna blev fler och fler. Den 4 ringmärktes höstens första tajgasångare på Stora Fjäderägg. Den 8 rastade en turturduva på Obbola industritipp. Två dagar senare hittades en kungsfiskare längs Hörneån, strax uppströms E4-bron. Individen sågs under tre dagar, men var mycket nyckfull och missades av många. En rekordtidig kungsfågelsångare ringmärktes på Stora Fjäderägg den 22. På samma lokal ringmärktes även en sibirisk piplärka fyra dagar senare. Vid Fabriksviken i Hörnefors hittades en, för många efterlängtad, rödhuvad dykand den 29. Individen, landskapets andra, var samarbetsvillig och stannade en vecka in i kommande månad.

Oktober, den månad på året som ofta förknippas med tunga rariteter: Den 1 oktober sågs en rödspov av underarten islandica vid Lillskärsudden, Sörmjöle. Mycket höga antal av framförallt stjärtmes observerades på många håll längs kustbandet. Den 4 upptäcktes en nunnestenskvätta på T-vägen, Umedeltat. Kommande två veckor med hårda västvindar resulterade i enstaka lappmesar och vitryggiga hackspettar, framförallt längs strategiska utposter längs kusten. En vit stork vid Åbyn nära Sävar den 16 kom tyvärr inte till skådares kännedom förrän långt senare. I södra Sverige haglade nu larmen in, och sibirisk järnsparv efter sibirisk järnsparv

räknades in. Den 20 kom så turen även till Västerbotten efter att vindarna slagit om till syd. En individ sågs på Holmögadd och en annan individ ringmärktes på Stora Fjäderägg! Detta var bara landskapets andra och tredje fynd av arten. Den 22 noterades en kattuggla vid Innertavle och den 24 sågs en gröngöling kortvarigt ute vid Norrmjöle havsbad. Dagen efter ringmärktes en svart rödstjärt ute på Stora Fjäderägg. Den 29 sågs slutligen en järnsparv på Stora Fjäderägg som antingen var en sibirisk eller svartstrupig men den förblev obestämd till art.

November inleddes relativt kyligt, redan låg ett par decimeter snö på backen. Hela tre smådoppingar hittades i Skellefteälven i centrala Skellefteå, till följd av köldknäppen, och fler dök upp på andra håll. Ovanligt många hökugglor sågs dessutom på sina håll i landskapet. En vecka in i månaden hittades en svårt medtagen vattenrall på hamnområdet i Holmsund. Märkligt nog hittades också en rödbena den 9 vid den ännu öppna bäcken på Öbacka i Umeå. Resterande del av månaden förblev relativt vinterlik och kylig, fler hökugglor hittades och många gråspettar sågs på matningar runt om i landskapet.

Årets sista månad, december, blev som vanligt en månad utan några större fågelsensationer. Trots kylan var havet ännu öppet, och ett antal sjöfågelarter gick att finna månaden ut.

Fågelrapport för landskapet Västerbotten år 2016

Niklas Andersson, Birger Risberg, Jacob Rudhe, Ulf Skyllberg, Mikael Wikström och Niklas Lindberg Alseryd

Denna rapport omfattar fågelobservationer gjorda i landskapet Västerbotten 2016 och är den 41:a i sitt slag.

Arter där observationerna granskats och godkänts av Sveriges ornitologiska förenings raritetskommitté (Rk) har markerats med **två ** efter det vetenskapliga namnet**. Arter där observationerna granskats och godkänts av Västerbottens regionala rapportkommitté (Rrk) har markerats med **en * efter det vetenskapliga namnet** eller efter datumet i texten.

För sällsyntare arter och raser (sedda färre än 100 ggr (d.v.s.< 100 fynd) redovisas både antalet fynd respektive antalet exemplar påträffade i landskapet i anslutning till artnamnet.

Presentation av fyndstatistik kan se ut enligt följande:

Smådopping *Tachybaptus ruficollis* (35/39 – 2/3)
De två första siffrorna anger först antalet fynd (35) och sedan antalet exemplar (39) av arten fram t.o.m. föregående års fynd. De två sista siffrorna anger först antalet fynd (2) och sedan antalet exemplar (3) gjorda under året. Det totala antalet godkända fynd och exemplar hittills i landskapet blir således summan av de första och sista siffrorna.

I ett försök att begränsa textmängden förkortas superlokalerna 'Umeälvens delta och slätter' och 'Holmsunds skärgård' till 'Uds' respektive 'Hsk'. Dessutom utesluts superlokalen för välkända lokaler.

Under året påträffades en ny art för landskapet: svartvingad vadarsvala. Detta innebär nu att 356 arter är påträffade i Västerbotten.

På grund av resurs- och tidsbrist har vi liksom 2015 blivit tvungna att banta ner fågelrapporten till en mer slimmad version. Vissa arter som tidigare funnits med saknas kanske nu helt, eller finns nu att läsa om i en mer koncentrerad form. Urvalet av arter har skett genom följande:

- Nationella rapportkommitténs (Nrk) direktiv till Regionala rapportkommittéerna (Rrk) för arter att publiceras på nationell nivå.
- Arter och raser som bedömts och behandlats av Rrk.
- Arter och raser som Rrk funnit intressanta på en regional nivå att publiceras i Fågelåret 2016 - till exempel intressanta fenologiska fynd, höga antal, höga sträckssiffror eller arter och raser med vikande eller ökande trender).

Under året har arbetet inom kommittén fördelats enligt följande:

Niklas Andersson: sammankallande, årsberättelse, arttexter samt blankettgranskning
***Ulf Skyllberg*:** arttexter
***Birger Risberg*:** arttexter & blankettgranskning
***Jacob Rudhe*:** arttexter & blankettgranskning
***Mikael Wikström*:** korrekturläsning och blankettgranskning
***Niklas Lindberg Alseryd*:** årsberättelse, korrekturläsning och input

Fortfarande söker vi fler medhjälpare till vårt arbete – känner du dig intresserad, tveka inte att höra av dig till idunarama@gmail.com och berätta vad du skulle kunna vara intresserad av att hjälpa till med. Hjälp behövs framförallt med att skriva arttexter, granska blanketter, men även också lokal- och artadministration i Artportalen.

Till sist vill vi tacka alla rapportörer som bidragit med observationer till årets fågelrapport!

Mindre sångsvan *Cygnus columbianus*
1 2K+ samt 1 3K+ rast Degernäsbäcken, S väg, Uds 26.3-11.4 (Emmanuel Naudot, Johan Forssell, Mikael Wikström m.fl.). Det är i Umedeltat som flest fynd av arten görs i Västerbotten. Cirka 80 % av fynden som har gjorts i landskapet har skett under vårflyttningen.

Sångsvan *Cygnus cygnus*
Vår: För sextonde våren i rad genomfördes organiserade räkningar av rastande sångsvan i Umedeltats slättland. Vintern var i likhet med de två föregående mycket mild och under mars månad saknades i stort sett snö i slättlandet. Däremot blev det under april månad flera väderbakslag med snö och kyla som gjorde att rastande fåglar stannade längre tid än på många år. Sångsvanarna räknades i större antal än någonsin med som mest 4 820 ex 3.4 och 5 095 ex 4.4 (Per Bernhardtson, Ulf Skyllberg; Umedeltats Fältstation (UDF)). Den senare noteringen är tillika nytt svenskt vårrekord. Totalt blev det 79 800 sångsvansdagar, vilket är i nivå med de senaste 3 åren men en bit från det svenska rekordet om 110 000 dagar från 2012. Koncentrationen till Umedeltat under våren är fundamental och vikten av Umedeltat för Nordskandinaviens sångsvanar kan inte överskattas. Utanför Umedeltat var de största rastsummorna 265 ex Brånsjön 17.4 (Ulf Skyllberg), 450 ex Tavlefjärden, Umeå 19.4 (Christer Olsson) samt 700 ex Kågemarken 18-20.4 (Erik Normark, Joakim Wallström).

Sommar: 234 ex Villanäsbankarna, Uds 12.6 (Emmanuel Naudot).
Höst: Största rastsumman blev ca 800 ex i Umedeltat 19.10 (Ralf Norberg). Utanför Umedeltat finns inga noteringar över 200 ex. Största sträcksumman som rapporterats var 377 ex mot SV Harrevelsudden, Täftelandet 29.10 (Ulf Skyllberg). Totalt noterades 968 ex sydsträckande, efter korrigering för dubbelräkningar, i sträckdatabasen (htttp://fagel.slu.se).

Sädgås *Anser fabalis*
Fynd under häckningstid: Två fynd av små grupper sädgäss rapporterade från landskapets nordvästra hörn (Jörn sn), inget av dem med starkare häckningskriterier.
Vår: Efter tre mycket magra år i Umedeltat fick sädgåsen ett uppsving 2016. Bästa dagsmaxnotering blev 2 000 ex 20.4 (Per Bernhardtson, Stefan Delin; UDF) vilket är i nivå med medelvärdet under de 15 år som gässen systematiskt räknats av UDF under våren. Vårens tämligen utdragna förlopp med mer än 70 rastande sädgäss under perioden 31.3-30.4, dvs. hela april månad, resulterade i 26 200 sädgåsdagar (Per Bernhardtson, Stefan Delin, Ulf Skyllberg; UDF), vilket är den tredje högsta summan genom åren. Andelen tundrasädgäss beräknades till 5,7%, vilket är i nivå med andelen för de senaste åren. Vid Brånsjön, södra Västerbottens andra stora rastlokal, räknades som mest 1 250 ex 17.4 (Ulf Skyllberg). Vid denna lokal bedömdes tundrasädgässen utgöra 4,0% av sädgässen, baserat på åtta heltäckande räkningar (Ulf Skyllberg). Vid övriga större rastlokaler från söder till norr sågs som mest 22 ex Hössjö 21.4 (Tommy Magnusson), 105 ex Tavlefjärden, Umeå 19.4, (Christer Olsson), 93 ex Gärdefjärden 24.4 (Anders Lindström, Lena Andersson), 180 ex Vebomarksträsket, Lövånger 20.4 (Anders Lindström, Lena Andersson), 250 ex Kågemarken 14-22.4 (Erik Normark, Joakim Wallström), 140 ex Tällåsen, Ostträsket 13.4 (Christer Olsson). De två senaste vårarnas kanske intressantaste händelse på sädgåsfronten är att så många individmärkta tajgasädgäss setts och då främst vid Brånsjön. Sädgässen märktes under november månad 2014 och 2015, av en dansk grupp lokala ornitologer och forskare, på sin övervintringsplats på nordöstra Jylland där ca 2 000 tajgasädgäss uppehåller sig varje vinter. Inte helt oväntat kom denna grupp av gäss att passera Västerbotten under vårsträcket efter att många av individerna som första anhalt för rastning efter övervintringen använt sjön Östen i Västergötland. Betydande antal märkta gäss har även rastat i Västerfärnebo i Västmanland, innan de flugit vidare till Umedeltat och Brånsjön. Vi kan nu slå fast det som sedan länge misstänkts, att åtminstone ca 2 000 av de ca 3 000-3 500 tajgasädgäss som rastar vid Brånsjön och Umedeltat under våren övervintrar på nordöstra Jylland (vid den Lille Vildmose samt i Nörreådalen). Övriga ca 1 000-1 500 "tajgor" övervintrar i Viskadalen, Halland (ca 600 ex), samt i SV Skåne (sannolikt resten). Det faktum att endast några få av de tajgasädgäss som genom åren märkts i Umedeltat och Luleåtrakten setts på övervintringsplatsen i nordöstra Jylland, samt den stora dominansen av märkta Jyllandsgäss i Brånsjön under främst 2015, men även 2016, visar att sädgässen i Brånsjön främst består av just denna population.
Höst: Arten rastade i Umedeltat i små sällskap 18.8-31.10. Månadsvis sågs som flest 5 ex 24.8 (Sören Wulff, Ralf Norberg, Emmanuel Naudot), 32 ex 26.9 (Christer Olsson), 2 ex 19-28.10 (Emmanuel Naudot, Ralf Norberg). Observationer av rastande sädgäss på övriga lokaler begränsades till 1 ex Brånsjön 20.8 (Bertil Brånin), 12 ex Holmnäs 4.9 samt troligtvis samma 12

ex Funnäsdalen, Hössjö 10.9 (Peter Sunesson), 8 ex Ostträsket 21.9 (Jonas Grahn), 4 ex Älvbrinken, Umåker, Umeå 3.10 (Christer Olsson), 1 ex Granö 25.10 (Joakim Öhman).

Sädgås, underarten rossicus *Anser fabalis rossicus*
Vår: Under räkningar av sädgäss i Umedeltat, i UDF:s regi, kunde i början av räkningsperioden samtliga sädgäss bestämmas till underart, medan detta var svårare då antalet gäss blev fler och räkningarna blev mer tidspressade. Under rastkulminationen gjordes dock stickprov regelbundet för att säkerställa inslaget av tundrasädgäss. Den 3.4 räknades 51 tundrasädgäss (Ulf Skyllberg, Emmanuel Naudot, Ralf Norberg), vilket utgjorde hela 28% av samtliga 181 sädgäss som då hade nått Umedeltat. Antalet ökade sakta och den 8.4 sågs 61 ex i en flock (Emmanuel Naudot, Johan Forssell), men då hade andelen minskat till ca 17%. Under sädgåsens rastkulmination räknades som mest 60 tundrasädgäss (Emmanuel Naudot, 20.4) och procentandelen av samtliga sädgäss pendlade mellan 4 och 9%, en normal andel för de senaste åren, då väderbakslagen varit få och sädgåssummorna relativt låga. Vid Brånsjön noterades 4 ex 9.4, och sedan mellan 13 och 35 ex fram till och med 30.4 (Ulf Skyllberg, Jonas Grahn), vilka utgjorde mellan 1 och 6 % av alla sädgäss på lokalen (Ulf Skyllberg). I likhet med tidigare år var det absoluta antalet och andelen tundrasädgäss lägre vid Brånsjön jämfört med i Umedeltat. Noterbart är avsaknaden av observationer utanför Umedeltat och Brånsjön under våren.
Höst: 3 ex T-vägen, Uds, 25.8 (Emmanuel Naudot), 5 ex Bäck, Bygdeå 10.9 (Ulf Skyllberg), 1 ex Vadarön, Gran, Umeå 23.9 (Roland Jansson), 1 ex Gärdefjärden 22.10 (Niklas Lindberg Alseryd).

Spetsbergsgås *Anser brachyrhynchus*
Vår: Årets första 2 spetsbergsgäss dök upp i Umedeltat den 28.3 (Karl-Gunnar Rehn m.fl.). Antalet ökade sedan under april månad och grupper om 4-16 ex sågs främst vid Skäret, Storavan och Sundshålet. Maxnoteringen i Umedeltat som helhet blev 36 ex 18.4 (Per Bernhardtson, Stefan Delin; UDF). Vid Brånsjön sågs som mest 14 ex 17.4 (Ulf Skyllberg). På övriga större gåsrastlokaler sågs maximalt 8 ex vid Gärde, Lövånger 7.4 (Allan Larsson), 4 ex vid Tällåsen, Ostträsket 4.5 (Joakim Wallström). Övriga noteringar var 4 ex Yttertavle, Umeå 5.4 (Sören Wulff). En rak summering av maxnoteringar på alla rastlokaler ger 66 ex, vilket är i nivå med siffrorna för de tidigare bästa åren.
Höst: 1 ex rast Storavan, Uds 3-4.9 (Birger Risberg, Joakim Öhman), 1 ex Lillskärsudden 8.10 (Anders Hällström), 1 ex rast Umedeltat 10-25.10 (Christer Olsson, Emmanuel Naudot).

Bläsgås *Anser albifrons*
Vår: En ensam individ rastade vid Hökmark och Gärde, Lövånger 9-11.4 (Staffan Andersson, Niklas Lindberg Alseryd, Anders Lindström m.fl.). Ytterligare en individ sågs vid Gärde, Lövånger 26.4 (Allan Larsson) samt 25.5 (Jan Hägg). I Umedeltat sågs arten 9.4-30.4, med en maxnotering om 8 ex den 24.4 vid Storavan (Emmanuel Naudot). Vid Brånsjön sågs 1 ex 11.4 (Christer Laggar), 2 ex 12.4 (Ulf Skyllberg), 1 ex 30.4-1.5 (Emmanuel Naudot, Marcus Östman, Jan Roslin). I Kågemarken rastade 1 ex 20-26.4 (Joakim Wallström, Mattias Laisfeldt), vid Lillskärsudden 1 ex 24.4 (Micael Jonsson) och 1.5 (Christer Olsson). Dessutom 1 ex str Lillklyvan 30.4 (Thomas Sundström). En summering av maxantal per lokal samt uppenbart nytillkomna individer ger en totalsumma om minst 15 individer under våren, vilket är ett normalt antal.
Höst: 1 ex förbifl Degernäsbäcken, S

väg, Uds 26.9 (Christer Olsson), 3 ex str SV St Fjäderägg 1.10 (Andreas Garpebring, Nils Ericson, Emil Larsson m.fl.), max 3 ex rast Umedeltat 21-26.10 (Emmanuel Naudot, Joakim Linder), 1 1K rast Lövselefjärden, inre delen, Lövånger 22.10 (Niklas Lindberg Alseryd), utgjorde höstens relativt digra fyndlista om totalt 8 individer.

Fjällgås *Anser erythropus*
11 ex sträckande NO Grossgrunden, Holmöarna 10.5 (Per Bernhardsson) och sannolikt samma flock str NO Ostögrundet 14.5 (Mikael Wikström m.fl.), 1 ex försedd med radiosändare rast Lillskärsudden 24-30.5 (Lars Edenius, Emmanuel Naudot m.fl.), 2 1K individmärkta rast T-vägen, Uds 3-7.8 (Emmanuel Naudot, Micael Jonsson), 2 2K+ individmärkta rast (inte tillsammans med 1K-fåglarna) T-vägen, Uds 3-9.8 (Emmanuel Naudot, Micael Jonsson m.fl.), 6 1K individmärkta Åmsele strandängar 20.8 (Anders Adolfsson), 2 ex Västerfjärden, Uds 20.8 (Maud Tyboni), 2 ex rast (den ena fågeln sändarförsedd) Lillskärsudden 29.8 (Christer Olsson), 1 1K individmärkt Degernäs, Uds 3.10 (Emmanuel Naudot), 1 ex Lillskärsudden 9.10 (Henrik Blommé, Rolf Segerstedt). Sammanlagt minst 20 individer under året vilket är rekord för Vb under 2000-talet. Av de fåglar som har kunnat kontrolleras så har nästan samtliga varit ringmärkta.

Grågås *Anser anser*
Vinter: En grågås dröjde sig kvar i Umedeltat under den milda inledningen av året. Den sågs 1-3.1 av en rad skådare (Jan Eriksson, Nils Karlsson mfl). I slutet av året sågs 1 ex förbifl vid Västersandskär, Täftelandet 18.12 (Christer Olsson).
Vår: Grågåsen uppvisade ett rekordår i Umedeltat med ett max om 2 603 ex 18.4 (Per Bernhardtson, Stefan, Delin; UDF). Detta är en fördubbling av tidigare dagsmaxnotering vid lokalen. Även rekordet för antalet grågåsdagar slogs under våren 2016 med 33 200 som den nya toppnoteringen jämfört med 15 600 sedan tidigare. Detta är en helt ny nivå och för första gången någonsin sågs fler grågäss än sädgäss i Umedeltat. Det sena inflödet av stora mängder grågäss 16-18.4 indikerar att den nordnorska populationen, som häckar på ishavets strandängar, nyttjade Umedeltat i en större utsträckning än normalt. Av noteringar utanför Umedeltat kan nämnas 250 ex Kågemarken 18.4 (Erik Normark), 544 ex Brånsjön 26.4 (Ulf Skyllberg).
Stora antal rastande under hösten: 650 ex Kasamark, Hössjö 18.9 (Peter Sunesson), 700 ex Gärdefjärden 19.9 (Allan Larsson), 655 ex Ostträsket 21.9 (Jonas Grahn), 1 300 ex Lillskärsudden 23.9 (Tommy Magnusson), 251 ex Gästerviken, Brattåsfjärden 24.9 (Mattias Laisfeldt, Katarina Lundström), 350 ex Djäkneböle 2.10 (Peter Sunesson), 2 970 ex Umedeltat 21.10 (Emmanuel Naudot, Ralf Norberg). Den sista rapporten gäller individer som pendlade mellan södra Degernäs och Tuvanbankarna under andra halvan av oktober.
Höststräck: Hela 1 865 ex räknades på sydsträck från kustlokalerna i södra Vb med toppnoteringen 1 348 den 29.10, varav 1 063 ex vid Sönnerstgrundet (Birger Risberg, Ralf Norberg, m fl).

Prutgås *Branta bernicla*
Vårfynd: 4 ex str NO Lillhällan, Holmön 21.5 (Micael Jonsson) 1 ex str NO Ostögrundet 28.5 (Andreas Garpebring), 1 ad rast Raningarna, Stöcke, Uds 9-10.6 (Niklas Andersson, Agnes Eriksson, Per-Olof Nilsson m.fl.).
Höststräck: Totalt observerades 271 sydsträckande individer under hösten, samtliga mellan 16-28 oktober. Som mest sågs 108 ex vid Tavastudden 22.10 (Emmanuel Naudot).

Vitkindad gås *Branta leucopsis*
Konstaterade eller möjliga häckningar:

2 ex upprörd, varnande Yttre Lönngrundet, Byske 26.6 (Lars Sundberg), 1 par + 3 ungar Lövöudden 7.7 (enl Ann-Katrin Sjögren), 2 par + 8 ungar Tegelviken, Ånäset 7.8 (Per-Olof Nilsson), 4 adult i par upprörd, varnande Umeå uthamn, Holmsund 11.8 (Niklas Andersson, Agnes Eriksson). Årets fynd om minst 6 häckande par vid fyra olika lokaler är färre än under 2012-2015.
Höststräck: 300 ex sträckande SV Fläsebadet, Yttre Västerfjärden 1.10 (Emmanuel Naudot).

Gravand *Tadorna tadorna*
Vår: 2 ex str NO Vitskärsudden 10.4 (Emmanuel Naudot), 1 hona rast Långnäsudden, Uds 16.4 (Albin Enetjärn, Christer Olsson, Isak Vahlström m.fl.), 1 hane Kågemarken 20.4 (Mattias Laisfeldt, Joakim Wallström), 1 ex str NO Vitskärsudden 22.4 (Lars Edenius), 2 i par stationär Reveln, Björnsholmen, Skellefteå 29.4 (Ulf Wiklund, Erik Normark), 1 hona rast Lillskärsudden 1.5 (Christer Olsson, Dag Österlund, Anders Hällström m.fl.), 1 hane rast Lillskärsudden 1.5 (Micael Jonsson), 2 ex str S Lövöbådan, Hsk 1.5 (Thomas Sundström), 4 ex str NO Ostögrundet 9.5 (Mikael Wikström, Birger Risberg).
Höst: 26 ex str SV Ostögrundet 6.8 (Robert Åkerlund, Mikael Wikström, Henrik Ramebäck). Sammantaget ett gott uppträdande av arten med många fynd, merparten av fynden som brukligt i april längs kusten. Fyndet om 26 sydsträckande individer från Ostögrundet den 6.8 sticker ut, sällan ses så stora flockar i Västerbotten.

[**Mandarinand** *Aix galericulata*] (16/19 - 2/2)
1 adult hane rast Svallselet, Sörfors, Umeå 30.4 (Gunnar Andersson), 1 adult rast Nordanå, Skellefteå 4.6 (Anders Lindberg).
Rrk har efter en genomgång av äldre fynd justerat ner totalantalet för landskapet eftersom det i vissa fall är mycket troligt att det är en och samma individ som har observerats inom ett ganska begränsat område och i andra fall är frågan om individer som återkommit till samma lokal under flera år. Förmodligen kvarstår en del dubbelräkningar av individer som under ett och samma år rört sig längre sträckor men rrk har i dessa fall valt att räkna observationerna som olika fynd.

Snatterand *Anas strepera*
Under årets observerades ca 35 individer fördelat på 25 fynd. Observationer gjordes i följande kommuner: Umeå, Vännäs och Skellefteå.
Fynd under häckningstid (10.5-15.7): 2 i par Sönnerstgrundet 11.5 (Christer Olsson), 2 i par Tavastenstigen (Bådelögern-Tavastudden), Täftelandet 15.5 (Isak Vahlström, Albin Enetjärn), 2 i par Björnsholmen, Skellefteå 15.5 (Joakim Wallström), 2 i par Ursviksfjärden, Skellefteå 15.5 (Anders Lindberg), 1 ex Rovantjärnarna, Täftelandet 21.5 (Maud Tyboni), 1 ex Långviksskatan, Täftelandet 21.5 (Maud Tyboni), 2 i par Villanäsbankarna, Uds 26.5 (Isak Vahlström), 1 hane Dammen N Jvg, Uds 30.5 (Dag Österlund), 1 hona Dammen N Jvg, Uds 27.6 (Andreas Garpebring).
Höstfynd: 1 ex Blågrundsudden 16.10 (Birger Risberg).

Årta *Anas querquedula*
En konstaterad häckning: 5 pull Dammen N Jvg, Uds 14-16.7 (Emmanuel Naudot, Joakim Linder).
Övriga fynd: 1 par Storavan, Uds 27.4-26.5 (Kjell Grankvist, Tommy Magnusson, Jan Roslin m.fl.), som mest 5 ex (4 hanar och en hona) Brånsjön 29.4-12.8 (Christer Olsson, Bertil Brånin m.fl.), 1 hane rast Nabbviken, Uds 29.4 (Dag Österlund, Johan Forssell m.fl.), 1 par rast Lillskärsudden 1.5 (Mikael Wikström, Johan Forssell), 1 par rast Hjoggböle, Bureå 6.5 (Ulf Wiklund), 1

hane rast Inre Täftefjärden 7.5 (Gunnar Odell), 1 hane Lillskärsudden 16.5 (Niklas Andersson, Kjell Grankvist m.fl.), 1 hona rast Megrundet, Hörnefors 25.5 (Micael Jonsson).
Ett antalsmässigt ganska normalt uppträdande. Notabelt är att alla fynd utom ett (Bureå) är gjorda i södra delen av landskapet.

Rödhuvad dykand *Netta rufina** (1/1 - 1/1)
1 2K+ hane rast Fabriksviken, Hörnefors 29.9-6.10 (Christer Olsson, Eskil Nygren, Birger Risberg m.fl.). Andra fyndet i landskapet. Det första gjordes 1991 i september då en hona sågs vid Gran, Umeälven.

Brunand *Aythya ferina*
1 hona rast Nabbviken, Uds 21-26.4 (Niklas Andersson, Agnes Eriksson, Bertil Brånin m.fl.), 4 ex Skellefteälven, Skellefteå C 27.4 (Erik Normark), 1 hane rast Österfjärden-Västerfjärden, Uds 30.4-9.5 (Emmanuel Naudot, Micael Jonsson, Christer Olsson), 1 hane rast Stor-Vitskärsdiket, Yttre Västerfjärden, Uds (möjligen samma fågel som sågs vid Österfjärden-Västerfjärden) 1.5 (Emmanuel Naudot), 1 hane str NO Lillhällan, Holmön 5.5 (Micael Jonsson), 1 hane förbifl Stöversjön, Medle 26.5 (Stig Holmqvist), 1 hane rast Brattåsfjärden 28.5 (Joakim Wallström, Mattias Laisfeldt), 1 ex Öbackaparken 1.9 (Sören Uppsäll). Sex till sju fynd av 10-11 individer är fler än under 2015 men ändock i nivå med normal årsmängd under 2000-talet. Det är nu mer än 15 år sedan något häckningsfynd gjordes i landskapet.

Vigg *Aythya fuligula*
Vårsträck: Summan stannade vid 345 ex. Sedan toppåret 1998 då 6 677 viggar räknades på nordsträck har arten minskat successivt och sträcksumman låg under perioden 2008-2013 på mellan 600 och 900 individer. Sedan 2015 har rapporteringen dessutom minskat då sträckdatabasen inte längre är direktkopplad till Artportalen. Något vi hoppas skall åtgärdas under 2018.
Höststräck: 415 sträckare under hösten vilket är en normal summa.

Bergand *Aythya marila*
Häckningar: 2 honor med vardera 2 ungar Lillskärsudden 15.8 (Christer Olsson). Därutöver 19 par rapporterade under häckningstid.
Inlandsfynd: 1 hona Sikträsket, Svartnäs, Norsjö 31.10 (Stig Holmqvist).
Höststräck: Totalt bokfördes 313 ex under hösten vilket är den största sträcksumman genom alla år. Bra dagar inföll den 22.10 då 81 ex sågs från Tavasten (Emmanuel Naudot) och 96 ex från Ostögrundet (Ulf Skyllberg). Dagen efter, den 23.10, slogs nytt Vb-rekord med 170 ex vid Sönnerstgrundet (Andreas Garpenbring, Ralf Norberg, Tommy Magnusson).
Sent fynd: 1 1K rast Vitskärsudden 3.12 (Thomas Sundström).

Ejder *Somateria mollissima*
Vårsträck: Under våren inräknades cirka 430 nordsträckande individer, på olika lokaler längs kustbandet.
Häckningar: Nio säkra häckningar konstaterades under försommaren, bl.a. i Sörmjöle skärgård, kring Holmöarna samt vid Bjuröklubb.

Praktejder *Somateria spectabilis** (74/89 - 1/1)
1 adult hane str NO Berguddens fyr, Holmön 26.4 (Per Hansson). Första fyndet sedan 2013.

Alfågel *Clangula hyemalis*
Vårsträck: 262 nordsträckare har noterats i sträckdatabasen, vilket är en normal summa.
Höst: 240 sydsträckare vilket är en normal höstsumma.

Sjöorre *Melanitta nigra*
Vårsträck: Totalt 1 501 ex på nordsträck

bokfördes i sträckdatabasen, vilket är ungefär hälften av vad som har setts under en normalvår för perioden 1998-2016.
Höststräck: Sträcket blev det bästa genom alla år och efter korrigering för dubbelräkningar landade summan på 5 623 ex. Goda sträckdagar inföll perioden 20-23.10 då 945 ex räknades vid Sönnerstgrundet 20.10 (Ralf Norberg, Jan Roslin), 2 252 ex vid Tavastudden 22.10 (Emmanuel Naudot), 520 ex vid Sönnerstgrundet 23.10 (Andrea Garpenbring, Ralf Norberg, Tommy Magnusson). Dessutom räknades 315 ex vid Berguddens fyr 2.11 (Per Hansson), 596 ex vid Tavastudden 4.11 (Emmanuel Naudot).

Svärta *Melanitta fusca*
Höststräck: Sträcksumman blev 164 ex vilket är ett förhållandevis lågt antal. Intressant med tanke på släktingen sjöorrens kraftfulla sträck.

Salskrake *Mergellus albellus*
Häckning: Hona med 6 pull Högkamtjärnarna, Vithattenområdet, Jörn 22.6 (Fredrik Grahn).
Fynd under häckningstid i lämplig biotop: 1 hane rastande Abborrtjärn, Vindeln 28.5 (Henrik Sporrong), 1 hane Stöversjön, Medle 28.5 (Joakim Wallström, Mattias Laisfeldt), 1 hona rastande Gådaträsket, Åmsele 12.6 (Anders Backman), 1 hona rastande Nymyrbäcken, Jörn 1.7 (Fredrik Grahn).
Många rastare: 26 ex Sönnerstgrundet 21.4 (Karl-Gunnar Rehn), 61 ex Holmögadd 19.6 (Lars Edenius, Joakim Lessmann, 30 ex Gärdefjärden 22.10 (Niklas Lindberg Alseryd).
Vinterfynd: 1 hane rast Norrmjöle fiskehamn 16-17.12 (Christer Olsson, Nils Karlsson). Den tendens till fler fynd under häckningstid, vilken skönjdes under början av 2000-talet, verkar ha planat ut eller rent av vänt i negativ riktning. Häckningsfyndet från Jörn kommer från den del av landskapet där de flesta paren antas finnas.

Antalet häckande par salskrake i Västerbotten har uppskattats till 15-20 (Olsson och Wiklund 1999). Det finns för närvarande ingen grund för att revidera den uppskattningen.

Småskrake *Mergus serrator*
Vårsträck: 1 281 nordsträckande ex rapporterade i sträckdatabasen är en låg vårsumma. Höststräck: 483 sydsträckande individer är en normal nivå för hösten.

Storskrake *Mergus merganser*
Höststräck: 1 269 sydsträckare är en ganska normal nivå.

Vaktel *Coturnix coturnix*
Samtliga: 1 sp Sissraningen, Gullmark, Bygdeå 9-16.6 (Jörgen Andersson, Niklas Andersson, Agnes Eriksson m.fl.), 1 sp Risböle, Burvik 16.6 (Christer Olsson, Tommy Magnusson), 1 sp Djäkneböle 26.6 (Tommy Magnusson, Andreas Garpebring, Sören Wulff), 1 sp Odlingsmark mellan G Falmark och Sjöbotten, Bureå 4-11.7 (Leif Vestermark), 1 sp Vallen, byns SO del, Lövånger 11.7 (Niklas Lindberg Alseryd), 1 sp Storavan, Stöcke, Uds 29.7-4.8 (Torbjörn Johansson, Niklas Andersson, Agnes Eriksson), 1 sp Röbäcksdalen, Uds 3.8 (Christer Olsson).
Sju spelande vaktlar får anses som ett normalår, eller något sämre. Årets fynd är väl spridda över landskapet, förutom dess inre delar, som kanske inte heller besöktes av skådare under rätt tidsperioder.

Dalripa *Lagopus lagopus*
Totalt observerades arten på 12 lokaler under året. En häckning kunde konstateras. Häckning: 9 pulli/nyligen flygga ungar Glottertjärnbrännan, Jättungsmyran NR 18.8 (Andreas Garpebring).
Övriga fynd: 4 ex Myrheden, Jörn 1.3 (Daniel Nordgren), 1 hane sp Stormyran, I20-skogen, Umeå 6.3-17.5 (Ralf Norberg, Karl-Gunnar Rehn,

Tommy Magnusson), 1 ad hona Klappmark, Gravmark 10.4 (Henry Lingesten), 2 ex obs i häcktid, lämplig biotop Ullbergsträsk, Missenträsk, Jörn 27.4-3.5 (Christer Olsson), 1 ex obs i häcktid, lämplig biotop Nörd-Klöverberget, Fällfors 16-18.5 (Christer Olsson), 2 ex Silvertjärnen, Botsmark 19.5 (Martijn Versluijs), 2 ad Nedre Blåbergsbrännan, Vindel-Ånäset 4.7 (Martijn Versluijs), 8 ex Kammen, Jättungsmyran NR 28.10 (Andreas Garpebring), 2 ex Hemmesmark, Gravmark 30.10 (Henry Lingesten), 4 ad förbifl Inre Stortjärn, Ekorrsele 25.11 (Ulf Hallin), 1 ex färska spår Gårdmyran, Sibirienområdet 15.12 (Andreas Garpebring).
Som brukligt få kustnära fynd, de flesta är från landskapets inre delar där dalripan har en betydligt starkare stam.

Vitnäbbad islom *Gavia adamsii*
1 ad str N Lövöbådan, Hsk 30.4 (Thomas Sundström), 1 2K rast Lövöbådan, Hsk 1.5* (Jan Melander, *Joakim Lessmann, Niklas Andersson m.fl.), 1 3K+ rast Ostögrundet 5.5* (Johan Forssell, *Mikael Wikström, Ulf Sperens m.fl.), 1 ad str NO Lillhällan, Holmön 21.5 (Micael Jonsson), 1 3K+ str NO Grundskatan, 28.5* (Joakim Wallström, Mattias Laisfeldt), 1 ad str NO Långrataudden, Djäkneboda 28.5 (Ulf Skyllberg), 1 ex str SV St Fjäderägg 5.10* (Andreas Garpebring), 1 ex str SV Berguddens fyr, Holmön 29.10* (Per Hansson). Med åtta individer hamnar antalet fynd för 2016 något över medeltalet för landskapet. De flesta fynden görs, precis som detta år, i maj. Oktoberfynd är ovanligare - bara sex har gjorts tidigare.

Ob. islom *Gavia immer/adamsii*
1 ex str NO Lillhällan, Holmön 5.5 (Andreas Garpebring), 1 ex str NO Ostögrundet 28.5 (Andreas Garpebring). I båda fallen anger rapportören att det troligen rörde sig om vitnäbbad islom.

Ob. små-/storlom *Gavia stellata/arctica*
Vårsträck: Totalt 1 954 bestämda och obestämda små-/storlommar räknades in under vårsträcket. Högsta dagssumman blev 884 ex mot NO Långrataudden, Djäkneboda 28.5 (Ulf Skyllberg).
Höststräck: Endast 89 sydsträckande lommar noterades under hösten vilket är det lägsta antalet genom alla år (1998-2016), vilket nog förklaras av generellt dåliga sträckvindar under september månad.

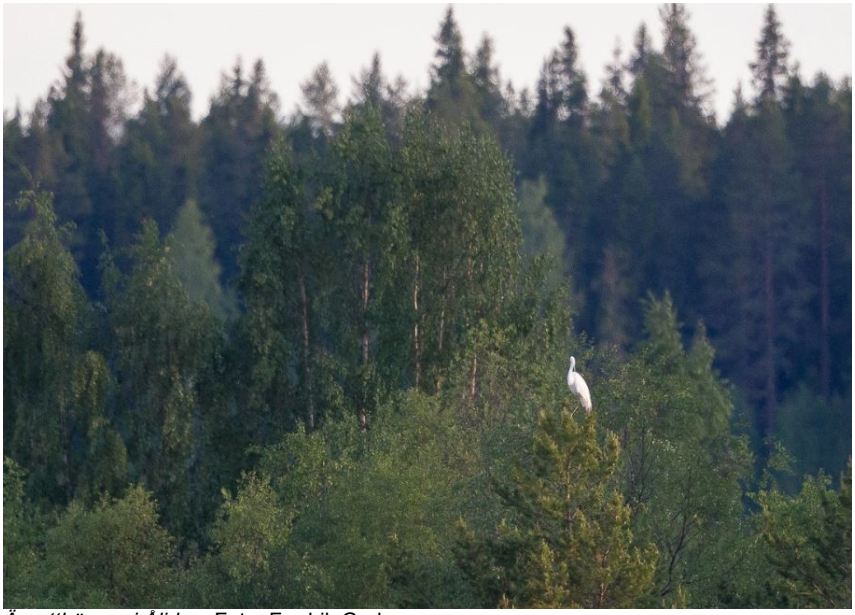
Smådopping *Tachybaptus ruficollis* (54/61 - 7/12)
Rrk har efter genomgångar av äldre fynd justerat totalantalet för landskapet eftersom det inte går att utesluta att det i vissa fall rört sig om samma individ som återkommit till samma övervintringslokal under flera år.
Vinterfynd (januari): 1 ex stat Sunnanåråken, Skellefteå C 1-4.1 (Erik Normark, Joakim Wallström, Staffan Andersson m.fl.), 2 ex rast Kamviken, Sörmjöle 2-3.1 (Christer Olsson, Tommy Magnusson, Thomas Sundström m.fl.).
Vinterfynd (oktober-december): 1 ex rast Lövselefjärden, Lövånger 1.10 (Mattias Laisfeldt, Joakim Wallström), 3 ex Skellefteälven, Skellefteå C 30.10-29.12 (Erik Normark, Anders Lindberg, Mattias Laisfeldt m.fl.), 3 ex Umeälven, Ängsbacka-Gran, Umeå 2-30.11 (Dag Österlund, Bertil Brånin, Peter Sunesson m.fl.), 1 ex rast Gebäckssundet, Holmöarna 2.11 (*Per Hansson), 2 ex rast Lövöudden 8.11-22.12 (Ralf Norberg, Lars Hellgren, Joakim Lessmann m.fl.), 1 ex Bastuskär, Hsk 17.12 (Joakim Lessmann).
Ett riktigt gott år för arten, som vanligt endast fynd under vinterhalvåret. Individen i Skellefteå i januari anses kunna vara samma fågel som sågs redan 2014 samt i slutet av 2015. Av de

tre individerna på samma lokal i slutet av 2016 anses bara två vara nya individer. Detta skulle ge en summa på sju nya fynd om totalt 12 individer för 2016.

Svarthakedopping *Podiceps auritus*
Tidigt fynd: 2 ex Vitskärsudden 9.4 (Alexander Gustavsson).
Möjliga häckningar: Cirka 31 par fördelade på 18 lokaler utgör en normal mängd för Västerbotten under 2000-talet. Flest par på en enskild lokal noterades enligt följande: 7 par Prästsjön, Umeå 18.5 (Isak Vahlström), 3 par Träsket, Bissjön, Lövånger 11.5 (Allan Larsson), 5 par Holmsunds golfbana 5.7 (Carl Tholin). De flesta fynden gjordes vid kusttrakterna, men fynd som indikerar häckning finns även från inlandet (Vindeln-Boliden).

Ägretthäger *Ardea alba** (16/17 - 1/1)
1 ex stationär Åliden, Varuträsk 13.6 (*Staffan Andersson, Joakim Wallström, Fredrik Grahn). Arten är fortfarande inte årlig i landskapet, men väl på god väg att bli det i takt med sin expansion i Sverige som häckfågel.

Brun glada *Milvus migrans*
Vår: 1 ex str NO Djäkneböleslätten 24.4 (Andreas Garpebring), 1 2K+ förbifl Bodbysund, Burträsk 27.4 (Mattias Laisfeldt), 1 2K str N St Fjäderägg 12.5 (Marcus Danielsson), 1 ex str NO Röbäcksdalen, Uds 19.5 (Tommy Magnusson, Ralf Norberg, Johan Forssell m.fl.), 1 ex str V Bjuröklubbs fyr 28.5 (Joakim Wallström, Mattias Laisfeldt), 1 ex, str NV Grundskatan 29.5 (Martin Widén), 1 ex förbifl Dammen S Jvg, Uds 30.5 (Emmanuel Naudot, Henrik Blommé).
Höst: 1 ex str Hörnefors 5.8 (Johan Forssell), 1 ex förbifl Brännträsket, Ostvik 16.8 (Mats Holmkvist), 1 1K str SV T-vägen, Uds 28.8 (Birger Risberg).
Totalt gjordes 10 fynd under året. Majoriteten av fynden görs i april-maj,



Ägretthägern i Åliden. Foto: Fredrik Grahn.

när arten är på väg norrut mot häckplatserna i Norrbotten, där den häckar sällsynt. Samtliga fynd detta år gällde sträckande eller överflygande individer.

Blå kärrhök *Circus cyaneus*
Fynd under häckningstid: 1 hane förbifl Röbäcksslätten, Uds 25.6 (Mats Strandberg).
Sent höstfynd: 1 hane Sörbyn, Frostkåge 15.10 (Mats Holmkvist).

Stäpphök *Circus macrourus** (82/82 - 18/18)
Vårfynd: 1 3K+ hane rast T-vägen, Uds 1.4 (Johan Forssell, Emmanuel Naudot), 3 hane rast Röbäcksslätten - T-vägen - Degernäsbäcken - Storavan, Uds 8-28.4 (Johan Forssell, Emmanuel Naudot, Niklas Andersson m.fl.), 1 ad hane förbifl Brattby raningar, Bråsjön 9-10.4 (Jörgen Olsson, Ulf Sperens), 1 3K + hane förbifl Västerslätts industriområde, Umeå 11.4 (Niklas Andersson, Agnes Eriksson, Per-Olof Nilsson), 1 3K+ hona T-vägen, Uds 12-20.4 (Niklas Andersson, Agnes Eriksson, Emmanuel Naudot m.fl.), 1 3K+ hane Lillskärsudden 18.4 (Albin Enetjärn, Isak Vahlström, Agnes Eriksson), 1 3K hane str N Väderhällan, Uds 22.4 (Emmanuel Naudot), 2 3K+ hane förbifl Lillskärsudden 23.4 (Anders Hällström, Jon Andersson, Micael Jonsson), 1 3K+ hane förbifl Villanästornet, Uds 23.4 (Albin Enetjärn, Isak Vahlström, Elias Forsberg), 1 hane Brån 146, Bråsjön 24.4 (Jonas Gustafsson), 1 3K+ hane Djäkneböleslätten 24.4 (Andreas Garpebring), 1 2K förbifl Dammen S Jvg, Uds 28.4-2.5 (Emmanuel Naudot, Niklas Andersson, Agnes Eriksson), 1 ad hane Hössjö 28.4 (Peter Sunesson).
Sommarfynd: 1 3K+ hane rast T-vägen, Uds 29.6-3.7 (Emmanuel Naudot, Niklas Andersson, Johan Forssell m.fl.).
Höstfynd: 1 1K str SV T-vägen, Uds 17.8 (Emmanuel Naudot), 1 2K hane rast Dammen N Jvg, Uds 23.8 (Lars Edenius, Dag Österlund, Karl-Gunnar Rehn), 1 1K Dammen N Jvg, Uds 27-29.8 (Birger Risberg, Emmanuel Naudot, Mikael Wikström m.fl.), 1 2K+ hona förbifl Buskridån, Obsladan, Uds 27.8 (Niklas Andersson, Agnes Eriksson, Emmanuel Naudot m.fl.), 1 2K+ hane förbifl Degernäs, SV slätten, Uds 27.8 (Niklas Andersson, Agnes Eriksson, Emmanuel Naudot), 1 1K str S Bergön, Uds 30.8 (Christer Olsson).
Det är alltid knepigt att uppskatta hur många individer som har varit i omlopp av vissa arter och det är speciellt besvärligt för kärrhökar som ofta födosöker över väldigt stora arealer. Rrk har gjort bedömningen att rapporterna av stäpphök rörde 18 olika individer men att en viss risk för dubbelräkningar kvarstår. Med årets 18 fynd så är vi nu uppe i exakt 100 fynd i landskapet. Antalet fynd av arten har verkligen exploderat de senaste fyra-fem åren. Under slutet av förra decenniet var vi "bara" uppe i totalt 29 fynd i Västerbotten.

Ängshök *Circus pygargus** (12/12 - 1/1)
1 2K hane rast Ratuträsket, Djäkneboda 29.6 (*Niklas Andersson, Jörgen Andersson), 1 2K hane rast T-vägen, Uds 1-3.7 (Emmanuel Naudot, Ulf Skyllberg, Agnes Eriksson m.fl.). Rrk har gjort bedömningen att rapporterna avser samma fågel, som först sågs i Djäkneboda för att ett par dagar senare dyka upp i Umedeltat. Västerbottens 13:e fynd av arten.

Stäpphök x blå kärrhök *Circus macrourus x cyaneus* (0/0-2/2)
2 3K+ hanar rast T-vägen - Degernäsbäcken - Storavan, Uds 15-26.4 (Jan Melander, Emmanuel Naudot, Niklas Lindberg Alseryd m.fl.), 1 3K+ hane Djäkneböle 16.4 (Eskil Nygren). Den första hybridhanen dök upp i Umedeltat den 15 april och den 18 april fick den sällskap av ytterligare en hybridhane. Hanen i Djäkneböle den 16 april bedöms vara samma som den som dök upp i Umedeltat den 18



Hybrid stäpphök x blå kärrhök. Foto: Niklas Andersson

april. Fynden har ännu inte behandlats av Rk, men vi väljer ändå att publicera fynden redan nu då dessa två hanar verkligen uppvisade karaktärer som var intermediära mellan stäpphök och blå kärrhök vilket även rovfågels-experten Dick Forsman har påpekat.

Fjällvråk *Buteo lagopus*
Vårsträck: Förutom från Holmön så är rapporterna från vårsträcket mycket få, vilket omöjliggör en analys av trender över tid. Av vårens 373 rapporterade sträckande individer så sågs 339 från Holmön (Per Hansson). Bästa dag blev 21.4 med 135 ex. Höststräck: Under senare år har det fjällvråksträck mot SV och SO som kan överblickas från Sönnerstgrundet och Holmön varit hyfsat väl bevakat åtminstone under helger. Sträcket sammanfaller med NV-V vindar i samband med kalluftsinbrott från slutet av september och en månad framåt och helgbevakning ger ändå ett stickprov på storlek och häcknings-framgång för den population som bebor våra norra fjälltrakter. Sträcksumman har successivt minskat från 466 ex 2014 och 385 ex 2015 till 148 ex 2016. Denna nedgång kan tänkas spegla en fallande population orsakad av minskad häckningsframgång (p.g.a. begränsad födotillgång), men också att vråkarna, som har en nomadisk läggning, vissa år helt kan utebli från traditionella häckområden i Sverige. Under 2016 inföll en första topp så tidigt som 7.9 då 39 ex sträckte mot SO över Kvarken vid Grossgrundet (Per Bernhardtson), detta i samband med kraftiga vindar från väst. Nästa topp noterades helgen 1-2.10 med 33 resp 25 ex vid Sönnerstgrundet (Tommy Magnusson, Ralf Norberg). Trots västvind 5-8 m/s dessa båda dagar sträckte vråkarna mot SV längs den svenska kusten och 43 ex noterades den 2.10 passera Harrevelsudden, Täftelandet (Ulf Skyllberg).

Kungsörn *Aquila chrysaetos*
Häckningar kommunvis: Skellefteå 4, Umeå 1 (misslyckad/avbruten), Vindeln 4. Höststräck: Den 1-30 oktober rapporterades 10 sydsträckande individer längs södra Västerbottens-kusten. Som flest sågs 5 ex vid Sönnerstgrundet 29.10 (Ralf Norberg, Mikael Wikström, Birger Risberg m.fl.). Sammanfattningsvis ett något sämre år för arten sett till antalet häckningar i landskapet. Hur häckningsframgången har varit speglas ofta rätt bra av höststräcket längs södra Väster-bottenskusten eftersom de individer som ses sträcka nästan uteslutande är ungfåglar. Antalet observerade sträckare per år den senaste 10-årsperioden (2007-2016) har varit 21, 14, 1, 7, 4, 2, 2, 23, 8, samt 10 ex.

Pilgrimsfalk *Falco peregrinus*
Häckningar: 1 par lyckades få ut tre ungar i Norsjö k:n. Utöver detta en mycket trolig häckning i Skellefteå k:n. Övrigt: En individmärkt årsunge sågs den 28.8 vid Lillskärsudden (Emmanuel Naudot). Fågeln märktes en månad tidigare på bo i Savukoski k:n, ca 14 mil NO om Rovaniemi, endast 6 mil från den ryska gränsen. Fågelvägen mellan häckplatsen och Lillskärsudden är cirka

55 mil.

Vattenrall *Rallus aquaticus* (83/86 - 6/7)
Fem spelande individer hördes under häcksäsongen fördelat på fyra lokaler, vilket får anses som ett bra år för arten i landskapet. Under hösten gjordes ett par fynd, bland annat hittades en svårt medtagen individ i Holmsunds hamn en bit in i november av personal i hamnområdet.
Vår och sommarfynd: 1 sp Hörneåns utlopp, Hörnefors 20.5-2.6 (Karl-Gunnar Rehn, Lars Edenius, Isak Vahlström m.fl.), 2 sp Långsjön, Överklinten 26.5-27.6 (Niklas Andersson, Agnes Eriksson, Per-Olof Nilsson m.fl.), 1 sp Sjöboden, Ytterboda 24.6 (Tommy Magnusson, Mikael Wikström), 1 sp Dammen N Jvg, Uds 29.6-28.7 (Johan Forssell, Emmanuel Naudot, Ralf Norberg m.fl.).
Höst: 1 ex lockläte, övriga läten Storavan, Uds 10.9 (Niklas Lindberg Alseryd), 1 ex rast Umeå uthamn, Holmsund 7.11 (gm Joakim Lessmann).

Småfläckig sumphöna *Porzana porzana*
Samtliga fynd: 1 sp Storavan, Uds 1.6 (Isak Vahlström, Frej Sundqvist, Andreas Garpebring m.fl.), 1 sp. Ansmyran, Holmö by 3.6 (Per Hansson), 1 sp Trälhavet, Nedre Sävarån 12.6 (Andreas Garpebring, Julia Pettersson, Anna Hallmén m.fl.), 1 sp Sjöboden, Ytterboda 13-15.6 (Niklas Lindberg Alseryd, Ralf Norberg, Jörgen Andersson m.fl.), 1 sp Stöcke strandängar, Uds 28.6-23.7 (Jörgen Andersson, Niklas Andersson, Jan Roslin m.fl.), 1 sp Brånsjön 11-19.7 (Jörgen Olsson, Dag Österlund, Jonas Gustafsson m.fl.).
Totalt sex spelande fåglar under sommaren, vilket är ett normalt uppträdande. Årets alla fynd noterade i södra delen av landskapet. Totalt har nu arten påträffats 137 gånger i Vb.

Kornknarr *Crex crex*
Samtliga fynd: 1 sp Degernäs by, Uds 31.5-5.6 (Isak Vahlström, Joakim Linder, Karl-Gunnar Rehn m.fl.), 1 sp Älglund, Rödåsel 25.6 (Tommy Magnusson), 1 sp Lägdorna väst Lilleputtlandet, Skellefteå 28.6 (Erik Normark), 1 sp Vallen, Lövånger 11-13.7 (*Niklas Lindberg Alseryd, Urban Friberg).
Endast fyra spelande kornknarrar hördes alltså under året, vilket är ett mycket magert resultat.

Rörhöna *Gallinula chloropus* (83/92 - 2/2)
1 ex rast Tvärån vid E92, Umeå 9.4 (Sofie Areljung, Joakim Areljung m.fl.), 1 ex rast Dammen N Jvg, Uds 14.7 (Emmanuel Naudot, Micael Jonsson).
Som vanligt få fynd av denna luriga våtmarksfågel, arten tycks inte få något fäste som häckfågel i landskapet. Det är väldigt sällan arten noteras med fler än ett par fynd per år. Vanligtvis brukar många av fynden gälla fåglar under vårsträcket i april.

Sothöna *Fulica atra*
Ingen konstaterad häckning under året, dock ett par observationer rörande ensamma fåglar i lämplig häckbiotop. Samtliga observationer redovisas: 1 ex Sunnanåråken, Skellefteälven C 28.3-21.4 (Anders Lindberg, Mattias Laisfeldt, Erik Normark m.fl.), 1 ex rast Foder-centralen, Holmsund 3.4 (Niklas Andersson, Agnes Eriksson, Ralf Norberg), 1 ex rast Fabriksviken, Hörnefors 18.4 (Christer Olsson, Anna Sundelin, Karl-Gunnar Rehn m.fl.), 1 ex stat Vandrarhemmet Bruksgården, Hörnefors 20.4 (Eskil Nygren), 1 ex stat Ursviksfjärden, Skellefteå 20.4 (Ulf Wiklund), 1 ex rast Hulteskogen, Gran, Umeå 3-4.5 (Hans Bång, Roland Jansson), 1 ex obs i häcktid, lämplig biotop Storavan, Uds 6-10.5 (Christer Pålsson, Gunnar Kvarnlöf, Emmanuel Naudot m.fl.), 1 ex obs i häcktid, lämplig biotop Fågeltornet vid Lappvik, Älgträsket, Lövånger 7.5-14.6 (Sofie Areljung, Joakim Areljung, Allan

Larsson), 1 ex Stöcksjön, Umeå 9.5 (Christer Olsson), 1 ex Mariehemsdammen, Umeå 18.5-8.7 (Gunnar Odell, Ulf Skyllberg, Valter Stenmark m.fl.).

Trana *Grus grus*
Vinter: En ensam trana höll ut mot de yttre elementen vid södra Degernäs 1-5.1 (Micael Jonsson m.fl.). Årets sista trana sträckte förbi Hörnefors 8.11 (Eskil Nygren).
Vår: Vid Brånsjön räknades 608 ex 17.4 (Ulf Skyllberg), vilket tillsammans med 350 ex vid Kågemarken 18-22.4 var de enda lite större rastsummorna denna vår.
Vårsträck: Sträcket mot NV över Norra Kvarken bevakades från Berguddens fyr, Holmön och det noterades 2 822 ex under 13 dagar av perioden 7-29.4 (Per Hansson). Ytterligare 81 ex sträckande över Kvarken noteras av andra observatörer, vilket ger en totalsumma om 2 903 sträckare, korrigerade för dubbelräkning. Bästa dag blev 21.4 då 1 244 ex räknades mellan kl. 7:20 och 16:30 (Per Hansson). Huvudstråket gick norr om Holmön med insträck mot land i höjd med Ratan. Näst bästa sträckdag inföll den 28.4 då under bara två timmars tid (11:30-13:20) 639 ex sågs sträcka över Kvarken längs mer sydliga stråk. Ett stråk passerade över Ängesön in mot Tavastudden och ett annat över Holmö by. Tranorna längs det sydliga stråket följde kusten norrut och sammanströmmade med tranorna som sträckte via Holmön, i höjd med Ivarsboda-Gryssjön. I detta område och norrut planeras flera vindkraftsparker, som VOF har haft invändningar emot just p.g.a. sträcket av främst trana och fjällvråk. Dessa stråk är kända sedan förut, både genom radar- och visuella studier. Vägvalet över södra Ängesön beror sannolikt på hur termiksituationen ser ut och inte på att tranorna har olika mål. Efter passagen av Västra Kvarken slår tranorna in på i stort sett samma rutt norrut längs kusten, mot de stora rastområdena i Kågetrakten, t.ex. vid Ostträsket. Sträcket över Norra Kvarken utgörs av tranor som vanligen rastar vid Söderfjärden, Vasa och som i samband med goda vindar och termik tar vägen mot NV över Björkö samt Valsörarna. Från den senare lokalen räknades 1 002 tranor på utsträck under förmiddagen den 28.4 (OA Natur). Sträcksumman den 21.4 är den största som rapporterats under våren i Vb och raderar ut ett 11 år gammalt rekord från 23.4 2005 då 853 ex sträckte förbi Valstuten, Hertsånger, efter att ha passerat Kvarken.
Sommar: Minst 360 ex översomrade i Umedeltat, 3.7 (Emmanuel Naudot).
Höst: Maxantal överstigande 200 ex räknade på rastplatser från norr till söder: 2 130 ex Ostträsket, Tällåsen 21.9 (Jonas Grahn), 257 ex Gärdefjärden 15.8 (Per Hansson), 251 ex Ånäset 14.8 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson), 454 ex Bäck, Bygdeå 10.9 (Ulf Skyllberg), 495 ex Umedeltat 29.8 (Per Johan Ulfendahl), 410 ex Djäkneböle 3.9 (Ulf Skyllberg). Ingens större rasthöst således och ungfåglarna var mycket få. Endast 926 tranor noterades på sydsträck. Bästa dag sträckte 476 ex mot SO vid Berguddens fyr, Holmön 15.9 (Per Hansson).

Fjällpipare *Charadrius morinellus*
Vädret spelar en stor roll för om det ses några rastande fjällpipare i landskapet, när arten sträcker förbi omkring mitten av maj. Råder det högtrycksbetonat väder under vårflytten sträcker de oftast bara förbi oss utan att rasta.
Samtliga observationer: 10 ex rast Degernäsbäcken, S väg, Uds 19-20.5 (Karl-Gunnar Rehn, Jan Eriksson, Albin Enetjärn m.fl.), 5 ex rast Degernäs, SV slätten, Uds 19.5 (Lars Edenius, Niklas Andersson, Sören Wulff m.fl.), 2 ex rast Röbäcksdalen, Uds 19.5 (*Isak Vahlström, Ralf Norberg, Joakim

Linder), 3 ex rast Obsladan, Uds 19.5 (Bertil Brånin), 1 ex rast Missenträsk, Jörn 20.5 (Leif Bildström), 4 ex rast Hössjö 22.5 (Peter Sunesson).

Kustpipare *Pluvialis squatarola*
Vårfynd: 1 ex Långviksskatan, Täftelandet 13.5 (Tommy Magnusson), 1 ad rast Lillskärsudden 23-28.5 (Christer Olsson, Weine Erlandsson, Christina Adolfsson m.fl.).
Höststräck: Under perioden 29.7-28.8 har totalt 424 ex rapporterats i Artportalen som sydsträckande, fördelat på 11 obsdagar. Högsta noteringen var 133 ad Ostögrundet 29.7 (Mikael Wikström, Lars Edenius, Tommy Magnusson m.fl.).
Sent höstfynd: 1 ex rast Öskatan, Burvik 28.10 (Erik Normark).

Kustsnäppa *Calidris canutus*
Vårfynd: 6 ex str NO St Fjäderägg 7.5 (Andreas Garpebring, Albin Enetjärn), 36 ex str NO Lillhällan, Holmön 11.5 (Per Hansson), 9 ex str NO Kummerskäret, Grossgrunden 16.5 (Per Hansson), 3 ex str N Grundskatan 29.5 (Staffan Andersson).
Höststräck: Under perioden 27.7-4.9 har totalt 443 ex registrerats i Artportalen som sydsträckande, fördelat på 15 obsdagar. Över 100 sträckande noterades för två dagar; 109 ad Ostögrundet 29.7 (Mikael Wikström, Lars Edenius, Tommy Magnusson m.fl.), 110 ex Ostögrundet 19.8 (Mikael Wikström, Ulf Skyllberg).

Myrsnäppa *Calidris falcinellus*
Vårfynd: Vid Lillskärsudden sågs 2 ex rast 21-24.5 (Tommy Magnusson, Ingrid Åkerberg, Weine Erlandsson m.fl.), 16 ex 24.5 (Niklas Andersson, Agnes Eriksson, Jan Hägg), 16 ex 25.5 (Sören Wulff, Christer Olsson, Per Johan Ulfendahl), 2 ex 25.5 (Henrik Blommé, Jan Roslin), 3 ex 25.5 (Håkan Olsson), 2 ex 26.5 (Lars Edenius, Bertil Brånin, Hans Bång), 11 ex 27.5 (Emmanuel Naudot), 2 ex 3.6 (Håkan Rune, Emmanuel Naudot), 1 ex 4-5.6 (Emmanuel Naudot, Marcus Östman, Jan Roslin); vid Björnsholmen, Skellefteå 6 ex 25.5 (Joakim Wallström), 10 ex 26.5 (Jan Hägg), 2 ex 28.5 (Joakim Wallström, Mattias Laisfeldt); vid inre Täftefjärden 8 ex 26.5 (Lars Edenius), 13 ex 27.5 (Isak Vahlström, Håkan Rune). Dessutom 8 ex Villanäsbankarna, Uds 21.5 (Andreas Garpebring), 1 ex Nagelhamnsviken, Yttre Västerfjärden 26.5 (Tommy Rehn), 2 ex Grundskatan 30.5 (Martin Widén), 1 ex sp Dammen N Jvg, Uds 30.5 (Per Johan Ulfendahl), 1 ex förbifl Dammen S Jvg, Uds 31.5 (Johan Forssell), 5 ex str NV Liden, Estersmark, Ånäset 3.6 (Niklas Lindberg Alseryd).
Inga fynd tydande på häckning gjordes. Inte heller gjordes några höstfynd. Antalet vårfynd är svårt att bedöma då arten vid några lokaler setts i varierande antal under flera dagar och där det är oklart i vilken utsträckning fåglar har lämnat och andra har fyllt på. I flera fall har rapportörer angivit att myrsnäpporna sågs sträcka iväg, som t.ex. de 16 fåglar som sågs den 24.5 vid Lillskärsudden. Därför har de 16 individer som fanns på samma lokal den 25.5 betraktats som nya. Även dessa sågs under morgonen dra vidare. Ca 19 fynd av möjligen 104 ex gjordes sammanlagt under våren vilket gör 2016 till ett av de bättre åren och i nivå med 2014, men slaget av 2012.

Spovsnäppa *Calidris ferruginea*
Under året rapporterades fyra fynd fördelat på sex exemplar, vilket förmodligen är ett av artens sämsta år under 2000-talet. Vårfynd är ovanliga och noteras inte varje år, däremot brukar betydligt fler höstfynd göras vid returssträcket under sensommaren samt i form av enstaka rastande ungfåglar.
Vårfynd: 2 ad rast Lillskärsudden 1.6 (Niklas Andersson, Emmanuel Naudot, Agnes Eriksson m.fl.).
Höstfynd: 1 ad str SV Sönnerstgrundet

28.7 (Micael Jonsson), 1 ad str SV Ostögrundet 30.7 (Mikael Wikström, Birger Risberg, Ralf Norberg m.fl.), 2 ex str SV Ostögrundet 31.7 (Mikael Wikström, Ralf Norberg, Johan Forssell m.fl.).

Sandlöpare *Calidris alba*
Vårfynd: 1 ex Gästerviken, Brattåsfjärden 11.6 (Mattias Laisfeldt, Katarina Lundström, Joakim Wallström), 1 ex rast Lövselefjärden, Lövånger 11.6 (Anders Lindström).
Höstfynd: 3 ad str SV Ostögrundet, 30.7 (Mikael Wikström, Birger Risberg, Ralf Norberg m.fl.), 2 ad str SV Ostögrundet 6.8 (Mikael Wikström, Henrik Ramebäck), 7 1K str Östra Skallön, Burvik 22.8 (Erik Normark).
Vårfynd är som regel sparsamma, men under hösten vid gynnsamt väderläge brukar ett tiotal observationer göras när arten sparsamt sträcker förbi, främst i augusti. Något färre obsar detta år, liksom föregående år. Man får dock inte glömma bort att vädret spelar en stor roll för om vi får se några arktiska vadare i Västra Kvarken.

Skärsnäppa *Calidris maritima*
3 ex rast Holmögadd 15.10 (Albin Enetjärn, Johan Forssell), 4 ex str SV Grundskatan 15.10 (Niklas Lindberg Alseryd), 2 ex förbifl Tavastudden 23.10 (Ulf Skyllberg), 3 ex rast Grundskatan 24.10 (Anders Lindström, Lars Bruks).
Under hösten ses arten sällsynt när den sträcker förbi längs kusten, främst i oktober. Totalt fyra fynd, vilket är relativt normalt eller något sämre än normalt.

Småsnäppa *Calidris minuta*
Vårfynd: 2 ex rast Villanäsbankarna, Uds 14-17.5 (Isak Vahlström, Frej Sundqvist, Karl-Gunnar Rehn m.fl.), 1 ex Nagelhamnsviken, Yttre Västerfjärden 18.5 (Tommy Magnusson), 1 ex Tarvsundet, Yttre Västerfjärden 18.5 (Tommy Magnusson), 1 ex rast Lillskärsudden 28.5 (Kalle Källebrink, Eva Johansson), 2 ex Gästerviken, Brattåsfjärden 4.6 (Mattias Laisfeldt, Katarina Lundström), 1 ex rast Gästerviken, Brattåsfjärden 11.6 (Mattias Laisfeldt, Katarina Lundström, Joakim Wallström).
Höstfynd: 1 ex str SV Ostögrundet 29.7 (Mikael Wikström, Lars Edenius, Tommy Magnusson m.fl.), 1 1K rast Lillskärsudden 13.8 (Christer Olsson), 1 ex str SV Sönnerstgrundet 20.8 (Micael Jonsson), 12 1K rast Långviksskatan, Täftelandet 21.8 (Niklas Andersson, Agnes Eriksson), 1 ex anlagda våtmarken, Grubbänget, Umeå 23.8 (Mats Strandberg), 1 1K str SV Tavastudden 27.8 (Emmanuel Naudot), 1 1K rast Lillskärsudden 28.8 (Micael Jonsson), 1 ex rast Tuvanbankarna, Uds 23.9 (Christer Olsson, Ralf Norberg), 1 ex rast Tuvanbankarna, Uds 27.9 (Ralf Norberg).
Under året gjordes 15 fynd fördelat på 28 exemplar, vilket är ett tämligen gott resultat för arten.

Dvärgbeckasin *Lymnocryptes minimus*
Möjligt häckfynd: 3 ex sp Brånsjön 13.5-16.7 (Birger Risberg, Ulf Skyllberg, Christer Laggar m.fl.).
Vårfynd: 1 ex rast Brånsjön 28.4 (Micael Jonsson), 2 ex Avanäs, Mickelsträsk 14.5 (Per-Olof Nilsson), 1 ex Kågeälvens delta 27.5 (Lars Lindmark, Mats Holmkvist).
Höstfynd: 2 ex Nagelhamnsviken, Yttre Västerfjärden 18-22.9 (Birger Risberg, Lars Edenius, Sören Wulff), 1 ex ringm Danielsten, Bureå 22.9 (Linus Andersson), 1 ex rast St Fjäderägg 22.9 (Niklas Andersson, Agnes Eriksson, Stefan Delin), 1 ex rast Brånsjön 28.9 (Christer Olsson), 2 ex rast St Fjäderägg 10-13.10 (Andreas Garpebring, Bengt Allberg, Ingemar Marklund m.fl.), 4 ex rast Holmögadd 11.10 (Lars Edenius, Joakim Lessmann), 1 ex rast Nagelhamnsviken, Yttre Västerfjärden 11-16.10 (Tommy Magnusson, Ralf Norberg), 1 ex rast Holmögadd 15.10 (Albin Enetjärn, Johan Forssell), samt 20.10 (Niklas Andersson, Joakim Lessmann, Lars Edenius m.fl.).

Dubbelbeckasin *Gallinago media** (82/87 - 1/1)
1 ex rast Holmögadd 24.5 (Lars Edenius, Joakim Lessmann, Christer Larsson). Arten är med knapp nöd årlig i landskapet.

Rödspov *Limosa limosa*
1 honf rast Storavan, Uds 13-15.5 (Jan Eriksson, Karl-Gunnar Rehn, Hans Bång m.fl.), 2 ex rast Lillskärsudden 17.5 (Sören Wulff).
Arten har setts årligen i landskapet sedan 2004, med undantag för 2010. Vårfynden kan möjligtvis gälla vår egen ras *limosa* som häckar i Sverige, men det är också fullt möjligt att för vissa av fynden är det frågan om *islandica*, som närmast häckar på Island och i Nordnorge men flyttar förbi Sverige. Samtliga höstfynd efter mitten av augusti gäller förmodligen *islandica* eftersom *limosa* oftast lämnar landet i början av augusti.

Isländsk rödspov *Limosa limosa islandica*: 1 1K rast Lillskärsudden 1.10 (Joakim Linder, Henrik Blommé, Ralf Norberg m.fl.). Faktiskt första säkerställda fyndet av islandica i Västerbotten, även om troliga fynd gjorts under tidigare år.

Myrspov *Limosa lapponica*
Många rastande: 67 ex Lillskärsudden 11-13.5 (Dag Österlund, Rolf Segerstedt, Henrik Blommé m.fl.).
Vårsträck: Totalt har 202 individer rapporterats nordsträckande, väl fördelade under första halvan av maj, när arten sträcker förbi Västerbotten mot häckplatserna på den sibiriska tundran. Högsta noteringen var 100 ex Holmö by 7.5 (Micael Jonsson).
Höststräck: Totalt har 117 individer observerats sydsträckande från mitten av juli och ett par månader framåt. Med andra ord ett riktigt uselt höststräck, de flesta år noteras 800-1 200 sydsträckande fåglar under perioden juli-augusti. Högsta noteringen var 56 ad Ostögrundet 4.8 (Mikael Wikström, Lars Edenius, Tommy Magnusson).
Sent höstfynd: 1 1K rast Käringskär, Norum 2.10 (Niklas Andersson, Agnes Eriksson, Jörgen Andersson).

Rödbena *Tringa totanus*
1 ex rast Öbacka, Umeå 8-9.11 (Per Nihlén, Isak Vahlström, Ann-Katrin Sjögren m.fl.)
Ett extremt sent höstfynd. Individen uppvisade karaktärer för den isländska rasen *robusta*, som häckar på Island och som vintertid kan ses i sydligaste Sverige. Utifrån dagens kunskaper medges dock inte någon säker rasbestämning i fält, varför fyndet publiceras utan ras.

Smalnäbbad simsnäppa *Phalaropus lobatus*
Samtliga observationer: 3 ex str NO Långrataudden, Djäkneboda 28.5 (Ulf Skyllberg), 1 ex Lillskärsudden 28.5 (Christina Adolfsson, Thomas Ågren), 1 ex str SO Berguddens fyr, Holmön 4.8 (Per Hansson), 3 1K str SV Tavastudden 27.8 (Emmanuel Naudot).
Elva individer fördelat på fyra fynd, helt klart ett av de sämsta åren för arten under de senaste 20 åren.

Svartvingad vadarsvala *Glareola nordmanni*** (0/0 – 2/2)
1 ex rast Gärdefjärden 5.5 (*Allan Larsson, Niklas Andersson, Joakim Wallström m.fl.), 1 ex rast Storavan, Uds 6-9.5 (*Ulf Sperens, Anna Peman m.fl.).
Ny art för Västerbotten och Norrland. RK bedömde dessutom, på basis av fotografier, att det rörde sig om två olika individer - således två fynd med en dags mellanrum. Fågeln vid Gärdefjärden sågs bara under förmiddagen den 5.5 och drog sedan mot NNO kl 12:30, medan den vid Storavan kunde ses i hela fyra dagar och gav många skådare, såväl lokala som tillresta, goda observationsmöjligheter. Fågeln vid Gärdefjären,



Svartvingad vadarsvala blev den enda nya arten för landskapet 2016. Foto: Allan Larsson

som hade en karaktäristisk skada i höger vinge, dök sedan upp vid Lisjö ängar, Sura s:n i Västmanland den 12.5 och sågs där t.o.m. den 18.5. I landet som helhet förelåg t.o.m. 2015 bara 29 fynd av sammanlagt 30 olika individer.

Bredstjärtad labb *Stercorarius pomarinus*
Vårfynd: 1 3K+ hontyp str NO Sönnerstgrundet 30.4 (Mikael Wikström, Henrik Ramebäck), 2 str NO Tavastudden 7.5 (Emmanuel Naudot), 4 ex str NO Lillhällan, Holmön 7.5 (Micael Jonsson), 1 ad str NO Ostögrundet 7.5 (Mikael Wikström), 1 ad hane str NO Kummerskäret, Grossgrunden 15.5 (Per Hansson, Per Bernhardsson), 2 ad str NO Lövöbådan, Hsk 21.5 (Jan Melander), 1 ad str NO Lillhällan, Holmön 21.5 (Micael Jonsson), 1 ex str NO Långgrataudden, Djäkneboda 28.5 (Ulf Skyllberg), 1 ex str NO Ostögrundet 29.5 (Andreas Garpebring, Mikael Wikström).
Höstfynd: 1 1K str SV Ostögrundet 22.10 (Ulf Skyllberg), 1 1K Tavastudden 23.10 (Ulf Skyllberg). M.h.a. klockslag för sträckande individer har dubbelräkningar undvikits. Fjorton fynd av 16 ex varav två höstfynd är återigen ett magert resultat. Medelvärdet för antalet vårsträckande fåglar var 28,5 under perioden 1998-2007. Sedan 2011 har antalet vårsträckande bredstjärtade labbar legat klart under detta medeltal.

Kustlabb *Stercorarius parasiticus*
Vårsträck: 66 nordsträckare, korrigerat för dubbelräkning. Bästa dag blev den 21.5 då totalt 16 kustlabbar sträckte mot NV förbi Lillhällan (Micael Jonsson) kl. 10:00-16:00 samt förbi Ostögrundet (Mikael Wikström m.fl.) kl. 17:50-20:00.
Höststräck: 26 sydsträckande kustlabbar är en mycket låg notering. Åtta sträckte i juli, 17 i augusti och den sista sträckande labben sågs från Tavastudden 4.9 (Johan Forssell). Endast två ungfåglar noterades på sträck, vilket säger en del om årets häckningsresultat.



En fjällabb rastade till mångas glädje under fem dagar i maj vid T-vägen i Umedeltat. Foto: Niklas Andersson

Fjällabb *Stercorarius longicaudus*
1 ad rastande T-vägen, Uds 12-16.6 (Emmanuel Naudot, Jan Eriksson, Bertil Brånin m.fl.). Endast ett fynd detta år. En tröst var å andra sidan att fyndet utgjordes av en långstannande individ på en lättillgänglig lokal vilket gjorde att många skådare fick möjlighet att se fågeln. Fjällabben är med nöd och näppe årlig i Västerbotten. Detta var 4:e året sedan 2007 som endast ett fynd gjordes i landskapet.

Silltrut *Larus fuscus*
Inga säkerställda häckningar inrapporterades under 2016. Möjliga häckningar: 6 ex Sillhällorna, Bjuröklubb 8.4-1.7 (Niklas Lindberg Alseryd, Mattias Laisfeldt, Osborne Lindberg m.fl.), 5 ad Obbola-Storbådan 12.4 (Lars Edenius, Joakim Lessmann), 20 ad Linnbrack, Holmöarna 7.5 (Andreas Garpebring, Albin Enetjärn, Isak Vahlström m.fl.), 4 ex Flakaromsgrönnan, Byske 29.5 (Lars Sundberg), 4 ex Jägarören inkl. omgivande skär, Holmöarna 29.5-24.6 (Emil Larsson, Anton Larsson m.fl.), 6 ad St Fjäderägg 5.6 (Andreas Garpebring, Nils Ericson, Julia Pettersson m.fl.), 10 ex Ytter-Åhällan, Norrmjöle 4.7 (Bertil Brånin, Hans Bång).
Inga riktade inventeringsinsatser inrapporterade från 2016 vilket, på basis av endast spridda observationer, gör det svårt att uttala sig om antalet häckande par i landskapet. Att döma av motsvarande rapportering från samma lokaler under de senaste 10-12 åren så kan ingen tydlig trend skönjas. Liknande antal fåglar rapporterades således från dessa lokaler åren 2007-2015. Detta antyder att rrk:s populationsuppskattning från 2006 fortfarande kan tänkas gälla. Då bedömdes att ca 180 par häckade på Holmöarna och ca 140 par i Hörnefors skärgård. Utöver vid dessa lokaler häckar också arten sparsamt och spritt på öar längs Skelleftekusten.

Tretåig mås *Rissa tridactyla*
2 1K str SV Tavastudden 22.10 (Emmanuel Naudot), 1 1K sträckande SV Ostögrundet 22.10 (Ulf Skyllberg). Inget vårfynd och endast 2 höstfynd gör 2016 till det sämsta året för tretåig mås i Västerbotten på mer än 10 år. Notabelt är att båda fynden gjordes samma dag.

Småtärna *Sternula albifrons** (24/30 - 1/2)
2 ex Grundskatan 31.5 (Kalle Källebrink, Eva Johansson). Arten ses inte årligen i landskapet. Senaste fyndet är från 2014 och dessförinnan från 2010. De som ses torde härröra från den lilla population om några tiotal par som häckar i Bottenviken på såväl den svenska som finska sidan.

Skräntärna *Hydroprogne caspia*
Häckningar: 2 i par föda åt ungar Inner-Åhällan, Norrmjöle 23.4-21.7 (Christer Olsson, Hans Bång, Christina Adolfsson m.fl.), 2 ad + 2 pulli/nyligen flygga ungar Lillskärsudden 1.5-31.7 (Micael Jonsson, Birger Risberg, Alexander Gustavsson m.fl.), 2 ad + 1 pullus/nyligen flygg unge Nygrundshällorna, Sörmjöle 26.5-4.7 (Carl Tholin, Bertil Brånin, Hans Bång), 1 adult + 1 pullus/nyligen flygg unge Revet, Holmsund 3.8 (Per Wedholm), 1 ad + 1 1K föda åt ungar Norrfjärden, Ivarsboda 6.8 (Albin Enetjärn, Håkan Rune, Ann-Katrin Sjögren), 2 ad + 3 pulli/nyligen flygga ungar Långviksskatan, Täftelandet 15.8 (Birger Risberg). Utöver detta rapporterades dessutom 10 par i lämpliga häckningsbiotoper. Inlandsfynd: 1 ad Piparbölesjön, Hissjö 16.7 (Birger Risberg), 1 ad Tavelsjön 19.7 (Christer Olsson, Tommy Magnusson), 1 ad förbifl Gran, Umeå 22.7 (Christer Olsson), 1 ad förbifl Piparbölesjön, Hissjö 26.7 (Birger Risberg), 2 ad rast Ytterholmen, Skellefteälven C 17.8 (Anders Lindberg).

Sillgrissla *Uria aalge*
Samtliga observationer: 5 ex str NO Lillhällan, Holmön 5.5 (Micael Jonsson, Isak Vahlström, Albin Enetjärn m.fl.), 5 ex str NO Lillhällan, Holmön 6.5 (Per Hansson, Andreas Garpebring, Isak Vahlström m.fl.), 1 ex str NO Berguddens fyr, Holmön 12.5 (Per Hansson), 1 ex str NO Lillhällan, Holmön 21.5 (Micael Jonsson), 1 ex Holmögadd 24.5 (Lars Edenius, Joakim Lessmann, Christer Larsson), 1 ex förbifl Ostögrundet 25.7 (Mikael Wikström), 1 ex str SV Sönnerstgrundet 28.7 (Micael Jonsson), 3 ex Sönnerstgrundet 31.7 (Ulf Sperens), 1 ex förbifl Ostögrundet 2.8 (Mikael Wikström, Johan Forssell, Andreas Garpebring), 1 ex funnen död Svappelhällan, St Fjäderägg 10.8 (Ann-Katrin Sjögren). Endast 10 fynd av uppemot 20 ex är bara hälften jämfört med andra år under 2010-talet och tillbaka till den nivå som rådde under millenniets första decennium.

Skogsduva *Columba oenas*
Möjliga häckningar: 1 ex sp norra Tavlefjärden 1.4 (Sören Wulff), 1 ex sp Grössjön, Umeå 10.4 (Johannes Esberg), 2 ex Tällåsen, Ostträsket 10.4-4.5 (Joakim Wallström, Mattias Laisfeldt m.fl.), 1 ex sp Skådarlimpan, Uds 17.4 (Andreas Garpebring), 1 ex sp Yttertavle, Umeå 23.4 (Joakim Linder), 2 ex Ytterbyn, Lövånger 27.4-2.5 (Niklas Lindberg Alseryd, Mattias Laisfeldt m.fl.), 1 ex Skärberget, Uds 16.5 (Isak Vahlström), 2 ex Drängsmarkskläppen, Kåge 27.5 (Joakim Wallström), 1 ex Megrundsstenarna, Hörnefors 29.5 (Lennart Andersson), 1 ex sp Fällbäcken, Boviken 22.6 (Urban Lundström), 1 ex sp Havsbadsvägen, Boviken 28.6 (Fredrik Grahn), 2 i par + 1 ex Gunsmark, Ånäset 29.7 (Niklas Lindberg Alseryd), 1 ex sp Dragtjärn, Tavelsjö 21.8 (Tommy Magnusson). Att döma av fyndbilden häckar skogsduvan sparsamt i hela Västerbottens kustland. Däremot finns inga rapporter med häckningsindicier från den inre

delen av landskapet.

Turturduva *Streptopelia turtur*
1 ex rast Obbola industritipp, Uds 8.9 (Tomas Brodin). Arten är, med knapp nöd, årlig i landskapet. I landet som helhet ses en långsiktigt vikande trend, med en halvering av antalet fynd sedan början av 1990-talet. 2015 gjordes endast ca 70 fynd totalt i Sverige.

Berguv *Bubo bubo*
Södra Västerbotten: 2 lyckade häckningar med totalt minst 5 pull, varav tre ringmärktes. En av dessa blev dödad i en av E.ON:s öppna transformatorer, mellan Örnsköldsvik och Sollefteå i oktober. En misslyckad häckning samt en revirhävdande hane finns det också rapporter om. Inga observationer gjordes under året i norra Västerbotten.

Hökuggla *Surnia ulula*
Inga konstaterade häckningar under 2016. Årets 37 fynd innebär en, för senare år, normal mängd. Fynd gjordes under årets alla månader och arten observerades över hela landskapet, även om flest fynd gjordes i mer skådartäta områden närmare kusten.
Sträckrörelser vår: 1 ex str N 24.4 (Mattias Laisfeldt), 1 ex str O 8.5 (Mattias Laisfeldt, Christer Olsson, Ralf Norberg m.fl.), 1 ex str N 8.5 (Mattias Laisfeldt), alla vid Bjuröklubbs fyr, 1 ex St Fjäderägg 23.5 (Marcus Danielsson).
Sträckrörelser höst: 2 ex förbifl Bjuröklubbs kapell 31.7 (Niklas Lindberg Alseryd); vid St Fjäderägg 1 ex 11.8 (Albin Enetjärn, Håkan Rune), 1 ex 12.8 (Åsa Granberg), 1 ex ringm 29.8 (Christer Larsson, Anna Ahlström), 1 ex 13.9 (Lars Edenius, Sören Wulff).

Kattuggla *Strix aluco** (21/24 - 1/1)
1 ex lockläte, övriga läten Innertavle 22.10 (Joakim Linder). Från att det från 1990-talet bara finns ett fynd så är arten sedan millennieskiftet nästintill årlig i Västerbotten. Årets fynd dessutom från en ny lokal.
Rrk har efter en genomgång av äldre fynd justerat ner totalantalet för landskapet eftersom det inte går att utesluta att det i vissa fall rört sig om en och samma individ som uppehållit sig på en lokal under flera års tid.

Slaguggla *Strix uralensis*
Häckningar: Efter två rätt goda år för arten noterades 2016 bara ca 10 ropande hanar under våren och inga häckningsfynd gjordes.
Totalt gjordes ca 22 fynd som var väl spridda över landskapet. Några fynd under senare delen av året antyder mager gnagartillgång: 1 ex rastande Bjuröklubb 29.9 (Mattias Laisfeldt), 1 ex Övre Bäck, Burvik 23.10 (Staffan Andersson), 1 ex rastande Hästgården, Obbola 30.10 (Anna Ahlström), 1 ex Ostvik, Kåge 21.1.

Lappuggla *Strix nebulos)*
Häckningar: Inga påbörjade eller konstaterade häckningar detta år, vilket kan förklaras av den mycket svaga tillgången på gnagare.
Övriga observationer: 1 ex förbifl Haga, Umeå 18.2 (Andreas Drott), 1 ex S Örträsket, Örträsk, Norsjö 20.3 (Lars Eliasson), 1 ex Ekträsk 21.4-26.10 (Daniel Nordgren), 1 ex förbifl Sibirienområdet 21.4 (Karl-Gunnar Rehn), 1 ex Karsbäckens driftplats, Norsjö 27.6 (Daniel Nordgren), 1 ex Bastuträsk 4.9 (Erik Normark), 1 ex Storberget, Sörmjöle 1.10 (Jean-Michel Roberge), 1 ex Fäbodsanden, Täftelandet 4.11 (Emmanuel Naudot), 1 ex Falkträsket, Skellefteå 12.11 (Leif Bildström), 1 ex Hygget, Södra Obbolaön 3.12 (Thomas Sundström).

Hornuggla *Asio otus*
Ingen konstaterad häckning och 14 observationer totalt under året. Tretton av dessa gjordes i trakterna av Umeå och Hössjö. Inga fynd gjordes i norra

halvan av landskapet. Enda inlandsfyndet utgjordes av 1 ex Tegsnäset, Granö 20.6 (Bo Åström). Ett riktigt bottenår för hornugglan i Västerbotten.

Nattskärra *Caprimulgus europaeus** (49/52 - 1/1)
1 sp Ostnäs by, Ostnäshalvön 31.7-3.8 (*Frans Nilsson, Tommy Magnusson, Mikael Wikström m.fl.). Fågeln hade hörts spela i ca en vecka innan den rapporterades. Arten är, med knapp nöd, årlig i landskapet. Noterad med 1-3 fynd per år sedan 2011, men 2010, 2007 och 2006 gjordes inga fynd.

Kungsfiskare *Alcedo atthis** (12/12 - 1/1)
1 ex rast Sommarhemmet, Hörnefors 10-13.9 (*Sören Uppsäll, Isak Vahlström, Agnes Eriksson m.fl.). Andra fyndet i landskapet sedan 1993, det senaste gjordes 2015 i Skellefteälven. Årets individ upptäcktes av Sören Uppsäll när han gick efter Hörneån varvid fågeln lättade från en gran. Fågeln sågs även de tre följande dagarna men bara av ett fåtal observatörer som fick kortvariga observationer när fågeln svischade förbi längs ån.

Härfågel *Upupa epops*
1 ad förbifl. Skeppsvik, Skeppsviks skärgård 2.5 (Patrik Lundmark). Minst ett fynd per år har gjorts i landskapet sedan 1980 och totalt föreligger 128 fynd. Västerbotten tycks ha någon slags dragningskraft på härfåglar - hur många landskap i Sverige har en 36-årig obruten rad av observationer av arten? Fyndbilden tycks inte påverkas nämnvärt av sydostliga vindar under tiden för uppträdandet (april-maj & september-oktober). Många av fåglarna härstammar förmodligen från områden långt i sydost från våra trakter. Förhållandevis många av individerna som setts genom åren i landskapet har upptäckts av allmänheten och inte av de ornitologer som varje år uppehåller sig många timmar i fält. Förmodligen beror detta på artens speciella och färgglada utseende som gör att den sticker ut och lätt kan identifieras.

Göktyta *Jynx torquilla*
Häckningar: Ingen konstaterad häckning gjordes i landskapet. Det närmaste var en observation av en bobyggande fågel på Stora Fjäderägg 20.5 (Marcus Danielsson). Fyrtiofyra fynd av ca 51 individer är något färre än för de närmast föregående åren, men ändå en normal mängd för Västerbotten. Inte heller utmärkte sig 2016 för några särskilt tidiga eller sena fynd av arten. De tidigaste vårfynden var således 1 ex rast Lappåsen, Skivsjön 5.5 (Anders Backman), 1 ex sj Hössjö 5.5 (Peter Sunesson), medan det senaste fyndet för året var 1 ex Stadsliden, Umeå 6.7 (Maud Tyboni).

Gråspett *Picus canus*
Häckningar: Inga häckningar kunde säkerställas under året men revirhävdande fåglar eller i vart fall fynd under häckningstid gjordes på 30-talet lokaler, spridda över större delen av landskapet.
Under perioden januari-mitten av mars rapporterades ca 80 individer, det stora flertalet från fågelmatningar. En hona som färgringmärktes under vårvintern 2012 i Sävar visade sig återigen på samma plats vårvintern 2016: 1 5K+ hona Granvägen 4.1-18.3 (Mikael Wikström). Däremot visade sig inte fågeln på nytt under hösten såsom den gjort tidigare år.
Höststräck: Sträcket av gråspett var magert under 2016. Från Sönnerstgrundet rapporterades totalt 20 sträckande fåglar under perioden 17.9-31.10. Som mest under en dag sågs 3 ex Sönnerstgrundet 14.10 (Ralf Norberg, Tommy Magnusson).

Gröngöling *Picus viridis** (4/4 - 1/1)
1 hane rast Bettnesand, Norrmjöle 24.10 (Christer Olsson). Arten är extremt ovanlig i Västerbotten, trots att den häckar så nära som i mellersta Norrland, vilket kan förklaras av att den är väldigt stationär och sällan rör sig några längre sträckor. Dessutom tycks arten helt undvika fågelbord till skillnad från kusinen gråspett. Årets individ sågs kortvarigt födosöka på ett träd längs en strand utanför Norrmjöle, innan den lockade och drog vidare. Ännu har ingen dragbar gröngöling siktats i landskapet.

Spillkråka *(Dryocopus martius)*
Endast en konstaterad häckning: 2 pulli N Stensjön, Byske 3.6 (Lars Lindmark).
Anmärkningsvärd observation: 14 ex sträckande N Bjuröklubbs fiskeläge 9.4 (Niklas Lindberg Alseryd). I rapporten står det: "Absolut minimum! Antal mycket försiktigt angivet p.g.a. tvekande individer (viss risk för dubbelräkning). I vissa fall på returströck. Som mest 10 ex i luften mot N samtidigt, bl.a. en flock på 4 ex!".
Även 11 ex Grundskatan, Bjuröklubb 12.4 (Erik Normark) är notabelt. Utöver dessa observationer noterades också mindre antal sträckande eller oroliga spillkråkor i Bjuröklubbsområdet 9.4-14.5 (Mattias Laisfeldt, Andreas Garpebring m.fl.). Någon liknande sträckrörelse på våren av spillkråka har inte noterats i Västerbotten tidigare. Intressant nog märktes samma sträckrörelse av även vid Piteåkusten i Norrbotten. Från Sönnerstgrundet rapporterades sammanlagt 7 ex sträckande mot SV mellan 20.8 och 7.10 (Marcus Östman, Jan Roslin, Dag Österlund m.fl.). Sammanlagt under året gjordes ca 420 observationer vilket är betydligt fler än under de närmast föregående åren då ca 300 fynd/år gjordes.

Större hackspett *Dendrocopos major*
Många: 25 ex i lämplig häckbiotop Bergviken/Tidesviken, Nedre Sävarån 20.3 (Ulf Skyllberg).
Höststräck: Inga höga antal noterades under årets höststräck, tvärtom ovanligt låga antal. Endast 4 ex totalt rapporterade som sträckande vid Sönnerstgrundet under hela hösten.

Vitryggig hackspett *Dendrocopos leucotos*
Häckningar: Under 2016 gjordes fynd under häckningstid på åtminstone tre



Vitryggig hackspett. Foto: Niklas Andersson

lokaler med lämplig häckningsbiotop, dock utan höga häckningsindicier. Sträck: Sträckrörelser noterades såväl vår som höst. Flest fåglar sågs vid Bjuröklubb under våren där troligen minst 6 ex rastade eller sträckte ut under perioden 3.5-6.6. Som mest sågs samtidigt 4 ex då 3 honor och en hanne satt i samma träd! Detta den 8.5 (Christer Olsson, Tommy Magnusson, Ralf Norberg).
Att fastställa antal observerade individer under året ter sig svårt men en försiktig bedömning landar på 16 ex.

Mindre hackspett *Dendrocopos minor*
Häckningar: 1 par föda åt ungar i gråalstubbe Arboretum Norr, Umeå 19-24.6 (Birger Risberg, Håkan Olsson), 2 ex besöker bebott bo Furunäsviken, Skellefteå 29.6 (Ulf Wiklund).
Fynd av revirhävdande fåglar (27 revir) gjordes vid ytterligare 25 lokaler: 1 ex Bergön, Uds 20-28.3 (Micael Jonsson, Birger Risberg m.fl.), 1 par norra Tavlefjärden 1.4 (Sören Wulff), 1 hane Högfors, Bygdeå 4.4 (Christer Olsson), 2 ex Bölesholmarna, Umeå 9.4-1.6 (Bertil Brånin, Tommy Magnusson, Frej Sundqvist m.fl.), 1 par + 1 hane Sörfors, Umeå 9.4 (Christer Olsson), 1 par parning/parningsceremonier + 1 hane Harrsjön, Bureå 11.4 (Christer Olsson), 1 hane Ytterviksfjärden, Skellefteå 12.4 (Christer Olsson), 1 ex Landsförsamlingens kyrka, Skellefteå 13.4 (Christer Olsson), 1 ex Sundshålet, Västerfjärden, Uds 13.4 (Emmanuel Naudot), 1 par parning/parningsceremonier Ursviken, Skellefteå 14.4 (Christer Olsson), 1 ex Lilltuvan, Uds 15.4 (Christer Olsson), 1 ex Energicentrum, Klabböle, Umeå 17.4 (Micael Jonsson), 1 ex Kålaboda (östra), Ånäset 17.4 (Niklas Lindberg Alseryd), 1 ex Nygärdan, O Ryssvadet 21.4 (Andreas Garpebring), 1 hane Brännlands Wärdshus, Umeå 21.4 (Christer Olsson), 1 hane Norrfors, Umeå 21.4 (Christer Olsson), 1 ex Fäbodvallen, Nedre Sävarån 21.4 (Andreas Garpebring), 2 ex Lundåkern, Umeå 22-23.4 (Christer Olsson, Isak Vahlström), 1 par Backens kyrka, Umeå 23.4 (Christer Olsson), 2 ex Rovön, Skellefteå 23.4 (Erik Normark), 1 ex Långviksskatan, Täftelandet 30.4 (Micael Jonsson, Magnus Bladh), 1 ex Täfteå by, 1.5 (Gunnar Odell), 1 hane Grubbänget, Umeå 2.5 (Christer Olsson), 1 ex Mobacken, Skellefteå 2.5 (Staffan Andersson), 1 ex Vebomark, Lövånger 3.5 (Mattias Laisfeldt), 2 ex upprörd, varnande Mobackendammen, Skellefteå 19.5 (Staffan Andersson).
Endast ett fynd av sträckande fåglar gjordes under 2016: 1 ex str SV Sönnerstgrundet 30.9 (Tommy Magnusson).
Totalt gjordes ca 90 observationer av ca 100 individer under 2016. Mängden fynd tycks ha stabiliserats på denna nivå vilken är markant lägre än under 00-talet då det var vanligt med 100-200 fynd/år.

Tretåig hackspett *Picoides tridactylus*
Sträckrörelser: Inga observationer gjordes av sträckande fåglar under våren. Under hösten inräknades 12 sträckande vid Sönnerstgrundet samt en vid Bjuröklubb. Vid endast ett tillfälle noterades fler än en fågel samma dag: 2 hane str SV Sönnerstgrundet, Sävar 18.9 (Mikael Wikström, Ralf Norberg, Ulf Sperens). Detta är långt ifrån fjolårets rekordår då 97 tretåiga sträckte enbart vid Sönnerstgrundet, men i nivå med 2014 (11 ex) och fler än 2013 (6 ex).

Trädlärka *Lullula arborea*
1 sj Bussjö motorbana 28.3-1.6 (Hans Bång, Karl-Gunnar Rehn, Tommy Magnusson m.fl.), 4 sj i olika grustag vid Kåddisheden-Salomonsbesök, Umeå 3-16.4 (Birger Risberg m.fl.), 3 ex samt 1 ex str N Bjuröklubbs fiskeläge 9.4 resp 10.4 (Niklas Lindberg Alseryd), 1 sj Norrmjöle fiskehamn 10.4 (Joakim Linder), 1 ex str N T-vägen, Uds 16.4

(Micael Jonsson), 1 ex förbifl Gran, Umeå 9.6 (Roland Jansson), 1 sj Buskridån, Obsladan, Uds 2.7 (Tommy Magnusson), 1 ex förbifl nordostligaste åkern, Holmö by 20.10 (Per Hansson), 1 ex Byviken, Holmöarna 20.10 (Per Hansson). Tio fynd av 15 ex är något lägre än normalt för landskapet. Alla fynd av revirhävdande fåglar är gjorde i grustag eller liknande miljöer på tallhedar runt Umeå.

Berglärka *Eremophila alpestris*
1 ex rast Villanäsbankarna, Uds 16-17.4 (*Albin Enetjärn, Isak Vahlström, Anders Hällström m.fl.). Årets fynd gladde många Vb-skådare då arten inte längre är årlig i landskapet och de flesta av fynden de senaste 10 åren har gällt kort rastande individer, inte sällan långt ut i skärgården. Föga är känt om artens status i fjällen och få häckningar har rapporterats på senare tid. En nyligen genomförd beräkning anger populationsstorleken i Sverige till drygt 200 par. Inom ett stort fjäll-område runt Ammarnäs, det enda område där arten följts, minskade beståndet från flera tiotal par under sextiotalet till endast ca fem par vid sekelskiftet. Utvecklingen i Finland har varit likartad den i Sverige. Fortfarande under 1950-talet beräknades den finska stammen till 10 000 par medan det i slutet av 1990-talet var tveksamt om arten var en årlig häckfågel. I Norge anges beståndet till minst 1 000 par och i den europeiska delen av Ryssland till minst 130 000 par. Berglärkan häckar på tundra och fjällhed i de nordligaste delarna av Eurasien från Skandinavien till Kolyma, i bergsområden i Centralasien, Mellanöstern, Nordafrika och Balkan samt på stäpper öster om Kaspiska havet. I Nordamerika häckar arten i nästan alla öppna biotoper. Dessutom finns en isolerad population på Parámo i Anderna i Colombia. (ArtDatabanken).

Backsvala *Riparia riparia*
Konstaterade eller möjliga häckningar: 2 ex Berglund, Villvattnet, Burträsk 16.5 (Jonas Gustafsson), 50 ex Grustaget, Umåker, Uds 23.5-4.6 (Niklas Andersson, Agnes Eriksson, Joakim Linder m.fl.), 40 ex Brännlandsberget, Umeå 25.5-24.7 (Bertil Brånin, Hans Bång), 30 ex Hällnäs handelsträdgård 26.5 (Niklas Lindberg Alseryd), 10 ex Vadarön, Gran, Umeå 28.5 (Bertil Brånin), 6 par Öst-Teg vid Lillån, Umeå 31.5 (Tommy Magnusson), 6 ex bobesök? Bursiljum, Burträsk 3.6 (Niklas Lindberg Alseryd), 3 ex Ytterbyn, Lövånger 4.6 (Mattias Laisfeldt), 2 ex besöker bebott bo Lärlingsgatan, Umeå 10.7 (Maud Tyboni), 30 ex Stöningsberget, Innertavle 18.7 (Ralf Norberg), 3 ex besöker bebott bo Aspliden, Villvattnet, Burträsk 23.7 (Ralf Norberg), 10 ex permanent revir Bergsforsen, Umeälven, Bränsjön 25.7 (Christer Laggar).
Artens tillbakagång i landskapet tycks fortsätta. Samma signaler kommer från många andra regionala rapport-kommittéer i landet. Årets fynd innebär totalt bara ca 100 par fördelade på 12 lokaler. Ingen rapport gäller fler än 20-25 par vid någon lokal. För 5-10 år sedan rapporterades hundrahövdade kolonier. Det föreligger inte heller någon rapport om ens trolig häckning i den norra tredjedelen av landskapet, fast härifrån har det även tidigare varit klent med fynd av häckande backsvalor.

Fältpiplärka *Anthus campestris** (3/3 - 1/1)
1 2K+ rast St Fjäderägg 5-6.6 (Andreas Garpebring, Marcus Danielsson, Julia Pettersson m.fl.).
Fjärde fyndet i Vb, och på Stora Fjäderägg, av denna i de norrländska landskapen extremt ovanliga fågel. Den höll till på klapperstensfältet mellan Kummeln och Gamla hamnen och visade sig stundtals mycket fint för närvarande skådare. Fältpiplärkan har under 1900-talet minskat i Europa vilket



Fältpiplärka. Årets fynd var det fjärde av arten i landskapet. Samtliga fåglar har setts på Stora Fjäderägg, en ö som erbjuder den landskapstyp arten föredrar. Foto: Emmanuel Naudot



Citronärla. En stationär hane sågs i Umedeltat i över en månads tid. Foto: Niklas Andersson

kan förklaras av att öppna hedlandskap planterats med träd och att sanddynsområden nära kusterna ofta har exploaterats. Detta kan dock inte vara hela förklaringen eftersom beståndet minskat även i oexploaterade områden. Den globala populationen bedöms dock fortfarande som livskraftig (LC) av IUCN medan exempelvis den svenska häckningspopulationen är upptagen på rödlistan som starkt hotad (NE). I Sverige finns endast några få par kvar i sydöstra Skåne.

Sibirisk piplärka *Anthus hodgsoni*** (9/9 - 1/1)
1 ex ringm St Fjäderägg 26.9-9.10 (Margareta Wilhelmsson, Andreas Garpebring, Nils Ericsson m.fl.) Tionde fyndet för Västerbotten, på samma sätt som för de nio tidigare fynden är även detta fynd gjort i sept-okt.

Rödstrupig piplärka *Anthus cervinus*
Vårfynd: 2 ex Lillskärsudden 10.5 (Ralf Norberg, Christer Olsson), 1 ex Långviksskatan, Täftelandet 13.5 (Tommy Magnusson), 1 ex Holmö by 14.5 (Micael Jonsson), 1 ex Dammen S Jvg, Uds 30.5 (Per Johan Ulfendahl). Totalt 4 fynd av 5 individer vilket är en hög summa för våren.
Höstfynd: Höstens första observation blev 1 ex Flakabäck, Vindeln 19.8 (Lars Bruks). Därefter sågs arten på ett antal olika lokaler, med majoriteten av observationerna från Umeälvens delta och slätter. Sista observation blev 1 ex Ålidhöjd, Umeå 16.9 (Micael Jonsson). Sammanfattningsvis 38 fynd av 49 ex under perioden 19.8-16.9 vilket är låga antal jämfört med det rika upp-trädande under de senaste åren.

Skärpiplärka *Anthus petrosus*
Möjliga häckningar: 1 sj Trappudden, Holmön 29.5 (Per Hansson), 1 sj Gråsjälastenarna, Grossgrunden 29.5 (Emil Larsson). I övrigt gjordes observationer i lämplig



Sibirisk piplärka ringmärktes på Stora Fjäderägg. Foto: Andreas Garpebring

häckningsbiotop på fyra platser under häckningstid (8.5-2.6).
Vårfynd: 1 ex Lillhällan, Holmön 30.3 (Per Hansson), 1 str N Tavastudden 9.4 (Emmanuel Naudot), 1 ex Lövöbådan, Hsk 12.4 (Lars Edenius, Joakim Lessmann), 1 str N Tavastudden 5.5 (Emmanuel Naudot).
Totalt gjordes 27 fynd av 31 ex under året vilket är den lägsta noteringen på 10 år. Det är svårt att bedöma om det är frågan om en vikande trend eller om det bara beror på låg skådaraktivitet i lämpliga biotoper under häckningstid. Enligt Artdata-banken har populationen nationellt sett varit stabil under de senaste 10 åren.

Citronärla *Motacilla citreola** (13/13 - 1/1)
1 ad hane permanent revir Dammen S Jvg, Uds 29.5-8.7 (*Joakim Lessmann, Ulf Skyllberg, Emmanuel Naudot m.fl.). En långstannande adult hane - precis vad många Vb-skådare suktat efter. Senast en dragbar citronärla siktades i landskapet var 2005. Fågeln sjöng intensivt från höga strån på ett grönt

fält under ett par veckor, varefter den blev allt mer tillbakadragen och verkade ha fått sällskap av en hona, av gulärla. Det är möjligt att en samhäckning kan ha skett - citronärlan sågs i mitten av juni med föda i näbben - ett tecken som brukar betyda att matning av ungar pågår.

Forsärla *Motacilla cinerea*
Konstaterad häckning: 1 ad hona upprörd, varnande Storfallet, Storkågeträsk 21.7 (Jan Henriksson).
Möjliga häckningar: 1 par + 1 ex lämplig biotop Energicentrum, Klabböle, Umeå 2.4-24.5 (Niklas Andersson, Agnes Eriksson, Hanna Eriksson m.fl.), 1 ex förbifl Renforsen, Vindeln 21.4 (Martijn Versluijs).
Övriga observationer: 1 ex str N Villanästornet, Uds 23.4 (Micael Jonsson), 1 ex str NV Lillhällan, Holmöarna 5.5 (Micael Jonsson), 1 ex Rovön, Skellefteå 2.9 (Magnus Bladh), 1 honf rast Naturbruksgymnasiet, Umeå 9.10 (Christer Olsson), 1 ex förbifl Holmögadd 20.10 (Lars Edenius, Jan Melander). Minst 8 fynd under året, tre av dem på lokaler med lämplig biotop. Resten av observationer tycks utgöras av fåglar som är på genomsträck.

Sidensvans *Bombycilla garrulus*
Häckning: 2 ad + 2 pulli/nyligen flygga ungar Gästerviken, Brattåsfjärden 29.6 (Mattias Laisfeldt, Katarina Lundström).
Utöver detta finns 36 fynd rapporterade med någon form av häckningskriterier, under häckningstid, väl spritt över hela landskapet. Detta är förstås bara en bråkdel av det egentliga antalet.
Vinterfynd: Under vårvintern sågs inga större antal, men precis i början av året sågs några flockar i Umeå med uppåt 500 ex men dessa drog snabbt vidare när bären tog slut. Framåt hösten började framförallt kustbandet att fyllas på igen med stora flockar. I Hörnefors sågs totalt cirka 3 300 ex!
Många: 600 ex rast Ålidhöjd, Umeå 8.1 (Emmanuel Naudot), 2 500 ex rast Hörnefors 8.10 (Isak Vahlström, Niklas Andersson, Agnes Eriksson), 1200 ex förbifl Gran, Umeå 11.10 (Roland Jansson).

Gärdsmyg *Troglodytes troglodytes*
Vinterfynd: 1 ex Holmö kyrkväg 55, Holmö by, 21.1 (Per Hansson).
Häckningar: Inga konstaterade häckningar gjordes men sjungande individer noterades på 57 lokaler.
Ringmärkta: 19 ex St Fjäderägg 11.9-28.10 (Isak Vahlström, Andreas Garpebring, Niklas Andersson m.fl.), 2 ex T-vägen, Uds 23.9-1.10 (Umedeltats Fältstation).
Sent fynd: 1 ex Stora Tuvan, Uds 17-28.12 (Ralf Norberg, Karl-Gunnar Rehn, Christer Olsson).
Många: 11 ex Holmögadd 20.10 (Niklas Andersson, Joakim Lessmann, Lars Edenius m.fl.).
Under året gjordes 100 fynd av 154 individer vilket innebär ännu ett bra år för arten, som är spridd över hela landskapet och har gynnats av de milda vintrarna under de senaste åren.

Sibirisk järnsparv *Prunella montanella*** (1/1 - 2/2)
1 ex rast Holmögadd 20.10 (*Joakim Lessmann, Niklas Andersson, Eskil Nygren m.fl.), 1 1K ringm St Fjäderägg 20.10 (Anders Enetjärn, Anders Granér, Martijn Versluijs m.fl.).
Inför denna höst hade nio fynd gjorts i Sverige. Under perioden 6.10-13.12 gjordes hela 76 fynd av arten i landet! Sverige var inte ensamt om detta otroligt enastående uppträdande och Finland tillsammans med Sverige stod för ca 150 av totalt 235 fynd i Europa under hösten. Det gynnsamma väderläget var nog bara en av de faktorer som bidrog till att detta enorma uppträdande skulle inträffa. Under den tid då flest fynd gjordes i södra Sverige drabbades Norrland av ilskna västvindar som förmodligen



Även Västerbotten fick ta del av den invasion av sibiriska järnsparvar som ägde rum i Västeuropa under oktober 2016. Foton: Niklas Andersson

tryckte många av fåglarna över Finland till en mer sydlig bana. När väl västvindarna släppte och gynnsamma sydvindar tog över gjordes allt fler fynd längs Finlands västkust och till slut dök även två individer upp i Västerbotten, på en och samma dag.

Obestämd sibirisk/svartstrupig järnsparv *Prunella montanella/ atrogularis*** (0/0 - 1/1)
1 ex rast Svaget, St Fjäderägg 29.10 (Isak Vahlström, Vidar Lindroos). Fågeln sågs tyvärr inte tillräckligt bra för att säkerställa arten, men observationen kan tryggt publiceras som obestämd sibirisk/svartstrupig järnsparv. Med tanke på det stora antalet fynd av sibirisk järnsparv som



gjordes under året i Europa och då framför allt i de norra delarna så är det förstås mest sannolikt att även detta fynd gällde den arten.

Ringtrast *Turdus torquatus*
Vårfynd: 1 ad hane Stöcke 15.4 (Emmanuel Naudot), 1 ad hane Djäkneböle 15.4 (Tomas Brodin), 1 ad hane Holmö by 17.4 (Per Hansson), 1 hane Hössjö 18.4 (Peter Sunesson), 1 3K + hane Långsjön, Överklinten 30.4 (Ralf Norberg, Alexander Gustavsson), 1 hane Degernäs by, Uds 21.5 (Kjell Grankvist).
Höstfynd: 1 1K ringm St Fjäderägg 9.10 (Andreas Garpebring, Julia Pettersson, Anna Hallmén m.fl.), 1 hane Lillhällan, Holmön 16.10 (Micael Jonsson).
Årets totalsumma om åtta individer är den lägsta under den senaste 10-årsperioden. Det är framför allt vårfynden som blev färre än normalt.

Gräshoppsångare *Locustella naevia*
1 sj Raningarna, Stöcke, Uds 3.6 (Mats Axbrink), 1 sj Blacke, Lövånger 6.6 (Niklas Andersson, Pontus Wennesjö), 1 sj Långsjön, Överklinten 11-15.6 (Mats Walheim, Niklas Andersson, Agnes Eriksson m.fl.), 1 sj Buafors, Robertsfors 21.6 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson), 1 sj Kvarnbyn, Bygdsiljum 22.6 (Niklas Lindberg Alseryd), 1 sj 1,5 km S Brånsjön 25-29.6 (Christer Laggar, Mats Walheim m.fl.). Årets sex sjungande individer är något under det normala i ett längre perspektiv. Arten förekommer årligen i landskapet med enstaka individer i öppnare fuktigare gräs- och ängsmarker med höga örter.

Flodsångare *(Locustella fluviatilis)** (98/98 - 7/7)
1 sj Grubbänget, Umeå 26.5 (Jonas Gustafsson), 1 sj Håkmark, Hissjö 1.6 (David Rocksén), 1 sj Risböle, Burvik 5-12.6 (Niklas Lindberg Alseryd, Mattias Laisfeldt, Joakim Wallström m.fl.), 1 sj Byviken, Holmöarna 10.6 (Marcus Danielsson), 1 sj Holmögadd 23.6 (Jan Melander), 1 sj Fälten, SV Ekmans, Uds 28.6-8.7 (Lars Edenius, Sören Wulff, Joakim Öhman m.fl.), 1 sj Hissjö 5.7 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson). Totalt sju sjungande individer noterades under året. Arten tycks vara på frammarsch i landskapet, den var knappt årlig före år 2010! Vi är nu uppe i 105 fynd i Västerbotten, fram till 2010 hade endast 43 fynd gjorts i landskapet.

Busksångare *Acrocephalus dumetorum*
Sjungande individer under försommaren: 1 ex Hörnåns utlopp, Hörnefors 27.5-11.6 (Mikael Wikström, Ralf Norberg, Dag Österlund, Andreas Garpebring m.fl.), 1 ex Megrundet, Hörnefors 29.5 (Lennart Andersson), 1 ex Degernäs by, Uds 31.5-4.6 (Isak Vahlström, Emmanuel Naudot, Micael Jonsson m.fl.), 1 ex Skeppsvik 31.5 (Leif Bildström), 2 ex Holmö by 5-7.6 (Per Hansson, Gustaf Egnell), 1 ex Gullmark, Bygdeå 9-12.6 (Niklas Andersson, Agnes Eriksson, Jörgen Andersson m.fl.), 1 ex Gärde, Lövånger 11-13.6 (Mattias Laisfeldt, Katarina Lundström, Niklas Andersson m.fl.), 1 ex Bäck, Bygdeå 11.6 (Niklas Andersson, Agnes Eriksson, Jörgen Andersson), 1 ex Skatudden, Boviken 12-15.6 (Ulf Boström), 1 ex Östra Sjulsmark 14.6 (Niklas Andersson, Agnes Eriksson, Jörgen Andersson m.fl.), 1 ex Norra Frostkåge 21-23.6 (Fredrik Grahn, Mats Holmkvist, Hans Norelius m.fl.), 1 ex Inre Ultervattnet, Robertsfors 21-24.6 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson, Mats Walheim m.fl.), 1 ex Risvattnet, N Flarken, Ånäset 21-24.6 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson, Ralf Norberg), 1 ex Backviken, byn, Bygdsiljum 22.6 (Niklas Lindberg Alseryd). Totalt 15 revirhävdande hanar noterade, vilket är något lägre än för de senaste fem åren.
Övriga vårfynd: 1 ex ringm St Fjäderägg 1-7.6 (Marcus Danielsson).
Höstfynd: 1 1K ringm Vattuögrarna,

Djäkneboda 6.8 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson, Agnes Eriksson).

Kärrsångare *Acrocephalus palustris*
1 sj Hörnåns utlopp, Hörnefors 27-30.5 (Jan Roslin, Tommy Magnusson, Roland Jansson m.fl.), 1 sj Bjurön, Bjuröklubb 28.5 (Joakim Wallström, Mattias Laisfeldt), 1 sj Övre Bruket 30.5 (Andreas Garpebring), 1 sj Lustigkulla, Bygdeå 11-12.6 (Niklas Andersson, Agnes Eriksson, Jörgen Andersson m.fl.), 1 sj Hemsjön, Överklinten 23.6 (Sören Wulff, Mats Walheim). Totalt fem fynd spridda över landskapet. Arten varierar mycket mellan åren, bland annat på grund av väderförhållanden under vårflyttningen. Likt för många andra "nattsångare" blev årets uppträdande förhållandevis magert.

Rörsångare *Acrocephalus scirpaceus*
1 sj Trälhavet, Nedre Sävarån 12.6 (Andreas Garpebring, Julia Pettersson, Anna Hallmén m.fl.). Likt föregående år blev det enbart ett fynd av arten i landskapet.

Härmsångare *Hippolais icterina*
Totalt 32 fynd av 43 individer under året är ett relativt normalt uppträdande. Från landskapets norra del gjordes följande fynd: 1 sj Öhn, Ursviken, Skellefteå 30.5 (Ulf Wiklund), 1 sj N Bursiljum, Burträsk 16.6 (Mattias Laisfeldt), 1 sj Lund, Flarken, Ånäset 21.6 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson). Många: 5 ex rast St Fjäderägg 23.5 (Marcus Danielsson). Detta är den högsta noteringen som rapporterats i Artportalen för landskapet. Enligt rapportören var den 23:e maj en bra dag på Stora Fjäderägg med ett tydligt inflöde av många långflyttande tättingar.

Lundsångare *Phylloscopus trochiloides*
Vår: 5 ex ringm St Fjäderägg 18.5-1.6 (Marcus Danielsson, Niklas Andersson, Ida Hansson m.fl.), 2 sj Holmögadd 21.5 (Johan Forssell), 1 sj Hörnåns utlopp, Hörnefors 24.5 (Andreas Garpebring), 1 sj Holmögadd 30.5 (Jan Melander), 1 ex sj hamnområdet, Byviken, Holmöarna 31.5 (Per Hansson), 1 ex sj Holmens hyggeskant mot Håltjärn, Hörnefors 12.6 (Petter Karlsson), 1 sj Sörmjöle 1.7 (Sören Uppsäll), 1 sj Raggavaudden, Holmsund 14.7 (Anders Granér, Kalle Lundin), 1 sj Byvägen 12, Obbola 28.7 (Gudrun Norstedt), 1 ex lockläte Kinabron, Nydalasjön, Umeå 30.7 (Albin Enetjärn), 1 sj Vattuögrarna, Djäkneboda 31.7 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson). Totalt 10 sjungande individer. Två av rapporterna rör fåglar som hörts sista dagarna i juli och som förmodligen kan ha gällt ungfåglar som testade sin repertoar, på samma sätt som unga lövsångare kan dra några sångstrofer under hösten.
Höst: 2 ex ringm St Fjäderägg 7-15.8 (Albin Enetjärn, Håkan Rune, Ann-Katrin Sjögren m.fl.).
Märkligt nog inga fynd utanför Umeå kommun. Bjuröklubb brukar annars vara en pålitlig lokal år efter år, men där eftersöktes den utan framgång. Kontrasten var stor gentemot den mindre flugsnapparen.

Kungsfågelsångare *Phylloscopus proregulus*
1 1K och 1 ex ringm St Fjäderägg 22.9 (Niklas Andersson, Agnes Eriksson, Stefan Delin m.fl.), resp 26.9 (Bo Nielsen, Margareta Wilhelmsson m.fl.). De senaste 10 åren har arten varit knappt årlig. Anmärkningsvärt är att årets bägge observationer är gjorda i september och inte i oktober, som annars är den månad arten normalt förknippas med.

Tajgasångare *Phylloscopus inornatus*
Cirka 82 individer observerades under hösten 2016. Trettioen av dessa blev ringmärkta på Stora Fjäderägg under perioden 4.9-11.10. Toppnoteringarna för lokalen var 7 ex rast 14.9 (Sören



Två stycken kungsfågelsångare ringmärktes på Stora Fjäderägg hösten 2016. Foto: Bo Nielsen

Wulff, Lars Edenius, Eskil Nygren), 5 ex rast 19.9 (Niklas Andersson).
Rekordtidigt höstfynd: 1 ex lockläte Trappudden, Holmön 25.8 (Per Hansson).
Fynd utanför Holmöarna redovisas: 1 ex ringm Rönnfällan, Norsjö 10.9 (gnm Linus Andersson), 1 1K Skatvägen 4, Hörnefors 10.9 (Anders Granér), 1 ex rast Obbola industritipp, Uds 11.9 (Ralf Norberg, Tommy Magnusson, Emmanuel Naudot m.fl.), 2 ex rast Bjuröklubbs fyr 17-18.9 (Pontus Wennesjö, Magnus Bladh), 1 ex rast Hamnviken, Romelsön, Byske 18.9 (Aron Andersson), 1 ex ringm Danielsten, Bureå 19.9 (Linus Andersson), 1 ex rast Ålidhems kyrka, Umeå 19.9 (Frej Sundqvist, Peter Mathisen), 1 ex Bjuröklubbs fyr 21.9 (Erik Normark), 1 ex Grundskatan 21.9 (Erik Normark), 1 1K ringm Danielsten, Bureå 22.9 (Linus Andersson), 1 ex rast Berghemsskolan, Umeå 22.9 (Jörgen Wiklund), 3 ex rast Bjuröklubbs fyr 22.9 (Aron Andersson, Erik Normark), 1 ex Storavan, Uds 30.9 (Christer Olsson), 1 ex ringm T-vägen, Uds 1.10 (Tomas Brodin, Anna Sundelin m.fl.), 1 ex ringm Rönnfällan, Norsjö 2.10 (gnm Linus Andersson), 1 ex str SV Sönnerstgrundet 2.10 (Tommy Magnusson, Ralf Norberg, Niklas Lindberg Alseryd m.fl.), 1 ex Lövöbådan, Hsk 3.10 (Jan Melander).
Ännu en höst med ett rikligt uppträdande. En teori som lagts fram och som skulle kunna vara förklaringen till det kraftigt ökade antalet som ses i norra och västra Europa är att arten i sen tid utvidgat sitt utbredningsområde västerut. Det har också spekulerats i att detta kan ha lett till att arten så smått börjat utveckla en ny flyttningsriktning, mot väster och sydväst istället för åt söder och sydost.

Grönsångare *Phylloscopus sibilatrix*
Under året rapporterades 129 individer fördelat på 81 lokaler med någon form av häckningskriterium, vilket är en hög siffra för landskapet. Högst antal rapporterades vid Stora Tuvan, Uds med 7 sjungande individer den 28.5 (Johan Forsell).

Näktergal *Luscinia luscinia*
Samtliga: 1 sj Gran, Umeå 16.5-16.6 (Stephen Manktelow, Roland Jansson, Lars Edenius m.fl.), 1 sj Lustholmen, Skellefteälven C 20.5-13.6 (Anders Lindberg, Joakim Wallström, Mattias Laisfeldt m.fl.), 2 sj Hörnåns utlopp, Hörnefors 20.5-11.6 (Karl-Gunnar Rehn, Lars Edenius, Tommy Magnusson m.fl.), 1 sj Omberget, Holmsund 22.5-17.6 (Antoine Bos, Tommy Magnusson, Joakim Linder m.fl.), 3 sj Gimonäs lövsumpskog, Umeå 22.5-13.6 (Tommy Magnusson, Sören Wulff, Maud Tyboni m.fl.), 1 sj Baggböle herrgård 23.5



Årets enda blåstjärt utgjordes av en sjungande individ på Bjuröklubb. Foto: Niklas Andersson

(Maud Tyboni), 1 ex sj Lövsumpskogen vid Bölesholmarna, Umeå 24.5 (Marcus Östman, Andreas Drott), 1 sj anlagda våtmarken, Grubbänget, Umeå 25.5-16.6 (Niklas Lindberg Alseryd, Bertil Brånin, Jonas Gustafsson m.fl.), 1 sj Västerhiske, Umeå 28.5-1.6 (Roland Jansson, Lars Edenius), 1 sj Långhalsviken, Obbola 29.5-17.6 (Micael Jonsson, Gudrun Norstedt, Tommy Magnusson m.fl.), 1 sj Ön, Umeå 30-31.5 (Isak Vahlström, Tommy Magnusson), 1 sj Holmö by 30.5-5.6 (Per Hansson, Gustaf Egnell), 1 ex ringm St Fjäderägg 31.5 (Marcus Danielsson), 1 sj Flurkmark 11.6 (Isak Vahlström), 1 sj Kvarnriset, Burträsk 12.6 (Isak Vahlström).
Årets 15 fynd av 18 individer är något under det normala. Som vanligt dominerar fynden från sydöstra delen av landskapet, men två fynd gjordes även i norra delen. Spridningen av fynden speglar antagligen mest skådaraktiviteten, även om mängden lämpliga lokaler också spelar in.

Tajgablåstjärt *Tarsiger cyanurus** (19/19 - 1/1)
1 2K hane sj Stigen Grundskatan-Sillhällorna, Bjuröklubb 6-29.6 (*Pontus Wennesjö, Mattias Laisfeldt, Niklas Andersson m.fl.). Andra gången en blåstjärt dyker upp i princip i samma område. Årets individ behagade att stanna tre veckor på lokalen, till skillnad från individen 2010 som endast stannade en dag. Biotopen i området (fin, gammal granskog) attraherar förmodligen arten och det kanske inte är helt otänkbart att fågeln hade kommit inträckande från öster och direkt slagit sig ner och fattat tycke för lokalen. Lustigt nog gjordes inga höstfynd detta år, arten har de senaste 7-8 åren var näst intill årlig i näten på Stora Fjäderägg.

Svart rödstjärt *Phoenicurus ochruros* (97/98 - 3/3)
1 honf rast Fabriksviken, Hörnefors 14-20.4 (Alexander Gustavsson, Torbjörn Karlsson, Gun-Inger Haglund m.fl.), 1 hane Oljehamnen, Bjuröklubb 1.6 (Leif Bildström), 1 honf ringm St Fjäderägg 25.10 (Isak Vahlström, Hanna Eriksson, Frej Sundqvist). Tre fynd under året är ett normalt uppträdande, men fynd under senhösten är väldigt ovanliga.

Nunnestenskvätta *Oenanthe pleschanka*** (6/6 - 1/1) 1 1K hane rast T-vägen, Uds 4-5.10 (*Emmanuel Naudot, Jörgen Kragh, Dag Österlund m.fl.). Sjunde fyndet i landskapet och det tredje under 2000-talet. Ovanligt många fynd gjordes i Sverige under hösten, hela fem ex sågs på spridda platser främst i södra Sverige, utöver individen i Umeå.



Nunnestenskvätta Foto: Niklas Andersson

Mindre flugsnappare *Ficedula parva*
Möjliga häckningar: 2 i par upprörd, varnande Bjuröklubbsängen 9-29.7 (Niklas Lindberg Alseryd), 1 2K+ upprörd, varnande Bjuröklubbs kapell 5.6-1.8 (Niklas Lindberg Alseryd), 2 ex permanent revir Stora Tuvan, Uds 21.5-27.7 (Christer Olsson, Tommy Magnusson, Marcus Östman m.fl.)
Övriga fynd i landskapet kommunvis: Skellefteå kommun: 2 sj Grundskatan 28.5-24.6 (Martin Widén, Staffan Andersson, Björn Gustafsson m.fl.), 1 sj Småbåtshamnen, Bjuröklubb 29.5-25.6 (Staffan Andersson), 1 sj Oljehamnen, Bjuröklubb 1-5.6 (Leif Bildström, Niklas Lindberg Alseryd), 1 ex upprörd, varnande Svarthällorna, Bjuröklubb 4-14.6 (Mattias Laisfeldt, Erik Normark, Magnus Bladh m.fl.), 1 sj Lappsandsberget, Bjuröklubb 17.6 (Mattias Lindberg). Umeå kommun: 1 sj Stora Orrbergets naturreservat, Tavelsjö 22.5 (Michael Schneider), 4 ex ringm St Fjäderägg 23.5-6.6 (Marcus Danielsson m.fl), 1 3K+ hane sj Kvarnsvedjan, Sörfors, Umeå 27-29.5 (Christer Olsson, Ralf Norberg, Per-Olof Nilsson), 1 sj Arboretum Norr, Umeå 1-5.6 (Emmanuel Naudot, Bertil Brånin), 1 honf rast Granvägen S Sävar, Nedre Sävarån 1.6 (Mikael Wikström), 1 sj Tidesviken, Nedre Sävarån 2.6 (Micael Jonsson), 1 sj Degernäs by, Uds 4.6 (Micael Jonsson), 1 sj Hundgrundrevet, Holmön 24.6 (Emil Larsson, Anton Larsson). 2016 var ett bra år för arten i Västerbotten, trots att inga höstfynd gjordes efter 1 augusti. Cirka 22 ex observerades totalt.

Stjärtmes *Aegithalos caudatus*
Häckningar: 2 ex föda åt ungar Björnsholmen, Skellefteå 10.6 (Joakim Wallström), 6 pull Hössjö 23.6 (Peter Sunesson), 10 ex föda åt ungar Energicentrum, Klabböle, Umeå 4.8 (Albin Enetjärn, Stig Enetjärn, Anders Enetjärn). Utöver konstaterade häckningar rapporterades arten på 22 lämpliga häckningslokaler under

häckningstid.
Höst: Höstens sträckrörelser blev omfattande och uppskattningsvis rörde det sig om minst 4 800 ex under september till november. Större delen sågs under oktober med högsta noteringen 500 ex St Fjäderägg 10-11.10 (Andreas Garpebring, Bengt Allberg, Ingemar Marklund m.fl.). De stora rörelserna resulterade även i många ringmärkta med totalt 1 095 ex på Stora Fjäderägg 22.9-29.10 (Niklas Andersson, Agnes Eriksson, Stefan Delin m.fl.). Det kunde även konstateras att inflödet av stjärtmesar kom österifrån, då några Finlandsmärkta individer fanns med bland dem som fastnade i näten.

Lappmes *Poecile cinctus*
Vinterfynd: 1 ex Kalvträsk 3.3 (Daniel Nordgren).
Övriga fynd (samtliga i oktober): 1 ex Sillhällorna, Bjuröklubb 9.10 (Erik Normark), 2 ex Hössjöberget, Hössjö 13.10 (Per Hansson), 4 ex str SV Sönnerstgrundet 14.10 (Ralf Norberg, Tommy Magnusson, Joakim Öhman), 2 ex str SV Sönnerstgrundet 20.10 (Ralf Norberg, Jan Roslin), 1 ex förbifl Bjuröklubbs fyr 22.10 (Mattias Laisfeldt), 1 ex Öskatan, Burvik 28.10 (Erik Normark). Arten - som är en invasionsart - sågs under året i relativt normala antal. Endast sex individer, fördelat på två tillfällen noterades under hösten vid Sönnerstgrundet att jämföras med de 43 ex som noterades på samma lokal år 2004. Vinterfyndet är ovanligt i sig, det är mycket sällan lappmesar syns till i landskapet vintertid, årets individ uppehöll sig på en matning under ett par månaders tid.

Sommargylling *Oriolus oriolus** (25/25 - 1/1)
1 sj Holmögadd 2.6 (Jan Melander). Fågeln hördes sjunga från lövskogen just intill fyren, nära heden, samtidigt som rapportören försökte fotografera en gulhämpling. Samtliga tidigare fynd har i stort sett rört sig om kortstannande individer, många av landskapets mest aktiva ornitologer saknar fortfarande arten i Västerbotten.

Törnskata *Lanius collurio*
Häckningar: Under året konstaterades 10 häckningar fördelade på följande socknar: Umeå 3, Holmön 2, Bygdeå 1, Nysätra 1, Burträsk 2 och Skellefteå 1. Noterbart är att en av häckningarna konstaterades så sent som den 1 september, då rapporterad med 2 pull Gocart-banan, Alvik, Uds 1.9 (Mats Strandberg). Det fanns dock indikationer på att häckningen lyckats redan den 18 augusti. Utöver konstaterade häckningar noterades arten på ytterligare 17 lämpliga häckningslokaler.

Varfågel *Lanius excubitor*
Vinterfynd: Under årets första två månader sågs cirka 28 ex, med majoriteten kring Umeå. Under årets sista månad sågs åtta ex.
Häckningar: 1 häckning konstaterades i Kattisträsk, Bastuträsk 9.7 (Joakim Linder). I övrigt rapporterades arten på följande lämpliga häckningslokaler: 1 ex Ullbergsträsk, Missenträsk, Jörn 3.5 (Christer Olsson), 2 ex Gryssjömyran, Norum 6.5 (Andreas Bernhold), 1 ex Nylandskälen, Hörnefors 21.5 (Isak Vahlström, Agnes Eriksson, Niklas Andersson), 1 ex Sibirienområdet 22.5 (Niklas Andersson, Agnes Eriksson, Per-Olof Nilsson), 1 ex Hägglund, Krycklan, Vindeln 28.5 (Henrik Sporrong).
Övriga fynd juni-juli: 1 ex Dammen S Jvg, Uds 5.6 (Kerstin Årdahl), 1 ex Långtjärnberget, Ekorrsele 17.7 (Ulf Hallin), 1 ex Stavaträsk, Storkågeträsk 21.7 (Christer Olsson), 1 ex T-vägen, Uds 24.7 (Emmanuel Naudot), 1 ex Odlingsmarken N om Bråsjön 27.7 (Jonas Gustafsson), 1 ex Sönnerstgrundet 28.7 (Thomas Johansson).



Rödhuvad törnskata. Västerbottens tredje fynd av arten gjordes under 2016. Foto: Niklas Andersson

Rödhuvad törnskata, underarten senator *Lanius senator senator*** (2/2 - 1/1)
1 2K hona rast Fridhem, Yttertavle, Umeå 12-13.6 (*Lars Edenius, Niklas Andersson, Agnes Eriksson m.fl.). Fågeln höll till kring ett slybevuxet krondike ute på ett fält, söder om hönseriet i Yttertavle. Detta var Västerbottens tredje fynd av arten, de tidigare två fynden är gjorda vid Bjuröklubb respektive Megrundet, Hörnefors. Årets fågel hade kvarvarande juvenila handtäckare och därtill en "oren" svart ögonmask och tygel, liksom en mörkgrå rygg i diffus övergång till den röda hjässan, vilket sammantaget indikerar att det rörde sig om en ung hona.

Lavskrika *Perisoreus infaustus*
Relativt kustnära fynd: 1 ex Stor-Gåsmyran, Varuträsk 2-20.9 (Erik Normark). Under året gjordes 35 fynd vilket är en relativt normal årssumma. Utöver ovan nämnda fynd är alla fynd från inlandet, framförallt från områdena kring Vindeln, Botsmark, Ekorrsele/Åmsele och Jörn.

Rosenstare *Pastor roseus** (8/8 - 1/1)
1 2K+ rast Rengrundets strandängar, Uds 26-27.6 (*Emmanuel Naudot, Agnes Eriksson, Hanna Eriksson m.fl.). Första fyndet av arten i landskapet sedan 2008, då en gammal fågel uppehöll sig några dagar i Ullbergsträsk, utanför Jörn. Juni verkar vara den bästa tiden för att hitta rosenstare i Vb - hela sex av nio fynd är observerade just i juni. Årets fågel uppehöll sig i en flock med starar. Efter midsommar brukar ofta större mängder vanliga starar samlas kring Skärberget och Rengrundets strandängar. Den 22.6 observerades kortvarigt en rosenstare i C Nordmaling i Ångermanland - möjligen rörde det sig om två olika individer då fågeln som observerades i Umedeltat ej var



Gulhämpling. Foto: Gustaf Egnell

fullt så utfärgad som den i Nordmaling.

Gulhämpling *Serinus serinus** (10/11 - 1/1)
1 hane sj Holmögadd - Holmö by 2-4.6 (*Jan Melander, *Per Hansson, Gustaf Egnell m.fl.). Fågeln upptäcktes sjungande bland småtallar kring fyren, på södra Holmögadd den 2 juni. Ett par dagar senare upptäcktes en sjungande gulhämpling vid Byviken på Holmön. Efter en jämförelse av fotografier tagna vid de två olika observationstillfällena kunde det konstateras att det kanske inte helt oväntat rörde sig om samma individ, som fågelvägen hade flyttat sig 25 km norrut från första observationstillfället. Fynd nr 11 i landskapet och det första på sex år.

Vinterhämpling *Linaria flavirostris*
Många, fynd med fler än tio ex redovisas: 11 ex Nabbviken, Uds 13.4 (Micael Jonsson), 11 ex Degernäsbäcken, S väg, Uds 14.4 (Christer Olsson, Tommy Magnusson). Totalt rapporterades 85 individer fördelat på 21 fynd vilket är en förhållandevis låg årssumma. Majoriteten av fynden gjordes under april och oktober månad. Inga vinterfynd gjordes under året.

Bändelkorsnäbb *Loxia leucoptera*
Ett tämligen normalt uppträdande under året, 98 fynd av totalt 445 ex. På samma sätt som de flesta tidigare år så gjordes bara få/enstaka fynd under våren liksom hösten. Juli och ett par månader framåt är bändelkors-näbbens klart bästa tid i landskapet. Möjliga häckningar: 1 hane upprörd, varnande Bjuröklubbs fiskeläge 25.3-9.4 (Niklas Lindberg Alseryd).
Högsta rapporterade antal: 149 str NV Bjuröklubbs fiskeläge 28.7 (Niklas Lindberg Alseryd).

Rosenfink *Carpodacus erythrinus*
Sommar: Totalt 122 sjungande hanar rapporterade från 100 lokaler under

perioden 7.5-30.7, vilket är en normal årssumma. Fynden var väl spridda över landskapet med högsta antal sjungande hanar rapporterade från Hössjö med 8 ex 6.6 (Peter Sunesson). Antalet sjungande rosenfinkar som har rapporterats per år den senaste tioårsperioden ligger stabilt på 100-150 individer. Jämfört med de populationsuppskattningar som finns för landskapet på 1 800 par (Ottoson et. al., 2012) resp 1 000-2 000 par (Olsson och Wiklund, 1999) kan man konstatera att spontanrapporteringen står för en begränsad del av den uppskattade populationen.
Sent fynd: 1 honf Käringskär, Norum 2.10 (Niklas Andersson, Agnes Eriksson).

Tallbit *Pinicola enucleator*
Året inleddes på precis samma sätt som fjolåret slutade, det vill säga inga observationer av arten gjordes mellan 22.11 och 13.2. Först en bit in i februari började enstaka fynd av arten göras, som flest observerades 25 ex str V vid Prästfäbodtjärnen, Skellefteå 13.2 (Erik Normark). Totalt gjordes 11 fynd av cirka 90 ex under våren. Som brukligt inga fynd under häckningstid. Första höstobsen gjordes 13.10 och därefter, fram till årets slut, gjordes 54 fynd av cirka 160 ex. På Stora Fjäderägg ringmärktes 10 ex 27-28.10.

Stenknäck *Coccothraustes coccothraustes*
Vinter: 1 ex Vännäsby 30.1 (gnm Joakim Linder), 1 ex Vindeln 16.2 (gnm Anders Backman). Ovanligt få stenknäckar noterades under årets första period och inga individer sågs kring Umeå.
Fynd under häckningstid:
Uppskattningsvis 10-15 par i Umeå med flest kring Bölesholmarna (4 par). I Skellefteå rörde det sig om uppskattningsvis 5-8 par och flest kring Medlefors (3-4 par). Utanför Umeå och Skellefteå finns ett fynd, 2 ex Klappmark, Gravmark 2.6 (Henry Lingesten), som skulle kunna tyda på häckning. En summering ger 16-22 par i landskapet vilket, även för att bara vara spontanrapportering, stämmer väl överens med de populationsuppskattningar som finns för Västerbotten (25 par enligt Ottoson et. al., 2012 och 20-30 par enligt Olsson & Wiklund 1999).
Häckning: 1 1K Sörfors, Umeå 6.7 (Annika Sjöström). Likt flera år tidigare kunde en häckning konstateras i Sörfors, Umeå.
Utanför Umeå och Skellefteå kommun gjordes följande övriga fynd: 1 ex Tvärålund 30.4 (gnm Henrik Sporrong), 1 ex Vattuögrarna, Djäkneboda 6.6 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson).

Lappsparv *Calcarius lapponicus*
Vinterfynd: 1 ex Holmö by 8.1-29.2 (Per Hansson).
Många: 200 ex rast T-vägen, Uds 22.4 (Niklas Andersson, Agnes Eriksson, Emmanuel Naudot), 200 ex rast Degernäsbäcken, S väg, Uds 26.4 (Lars Edenius).
Vinterfynd är ovanliga, fågeln som höll till på Holmön höll ihop med ett gäng gulsparvar på en oskördad åker samt på fågelmatningar i byn. I övrigt ett rätt normalt år fyndmässigt. För första gången sedan 2012 sågs flockar om 200 ex i landskapet.

Snösparv *Plectrophenax nivalis*
Vinterfynd: 2 ex förbifl Blågrundsudden 3.1 (Micael Jonsson), 1 ex rast Vånören, Burvik 16.1 (Erik Normark), 1 honf rast Röbäcksdalen, Uds 11.2 (Christer Olsson).

Gulsparv *Emberiza citrinella*
Gulsparven är en art i minskning och därför listar vi nu samtliga observationer av flockar överstigande 100 ex: 116 ex Skråmträsk, Skellefteå 4.1 (Mattias Laisfeldt, Urban och Daniel Lundström), 200-350 ex Svidjevägen, Uds, 5-10.1 (Thomas Sundström, Birger Risberg, Mikael Wikström), 100-130 ex

Hössjö 24.1-6.2 (Peter Sunesson), 120 ex Drängsmarkskläppen, Kåge, 25.1 (Joakim Öhman), 150 ex Sofiehem, Umeå 14.2 (Ann-Kathrin Sjögren), 200 ex Hössjö 24-28.12 (Peter Sunesson). Rrk uppmanar till förbättrad rapportering av flockar av gulsparv, så att vi bättre kan följa artens utveckling under främst vinterhalvåret.

Ortolansparv *Emberiza hortulana*
Häckningar: 2 ad i par avledningsbeteende Ersmark 21.6 (Gunnar Andersson), 1 ex upprörd, varnande Ringmärkardungen, Uds 4.7 (Carl Tholin), 1 hona föda åt ungar I20 skjutfält, Umeå 23.7 (Christer Olsson). Totalt rapporterades 58 sjungande hanar vilket är något lägre än för den senaste tioårsperioden, då ett 80-tal sjungande hanar har rapporterats i genomsnitt.

Videsparv *Emberiza rustica*
Möjlga häckningar: 2 sj Ullbergsträsk, Missenträsk, Jörn 3.5 (Christer Olsson), 2 sj Nord-Klöverberget, Fällfors 16.5 (Christer Olsson), 1 ad i lämplig biotop Forsmyran, Botsmark 6.6 (Peter Mathisen), 1 par i lämplig häckbiotop Standardrutt 22J2H - Ekträsket, Ekträsk 20.6 (Peter Mathisen), 1 par i lämplig häckbiotop Nickusberg, Jörn 21.6 (Elias Forsberg), 1 ad hona upprörd, varnande Nilsmyrliden, Villvattnet, Burträsk 9.7 (Joakim Linder).
Under hösten ringmärktes över 200 videsparvar totalt i Västerbotten varav 135 ex vid Danielsten, Bureå (Linus Andersson). Detta är en glädjande ökning jämfört med fjolårets blygsamma 108 ex.
Högsta antal rastare: 30 ex St Fjäderägg 11.9 (Niklas Andersson, Agnes Eriksson, Isak Vahlström).

Dvärgsparv *Emberiza pusilla** (57/58 - 4/4)
Vår: 1 sj Holmögadd 16.6 (Jan Melander).
Höst: 1 1K hane ringm St Fjäderägg 21.9 (Niklas Andersson, Agnes Eriksson, Stefan Delin m.fl.), 1 ex ringm Gästerviken, Brattåsfjärden 24.9 (Mattias Laisfeldt, Håkan Engström), 1 ex rast St Fjäderägg 26.9 (Bo Nielsen, Margareta Wilhelmsson). Tre av fynden gjordes i samband med ringmärkning, vilket är normalt. Vår-/sommarfynd är ovanliga, men görs ibland, framför allt i juni månad. Västerbotten tycks inte riktigt ha drabbats av det rikliga, östra inflöde av dvärgsparv som man fick uppleva i södra Sverige i oktober.

VOF:s Kommittéer och Projekt

Rapportkommitté landskapet Västerbotten
Niklas Andersson
Norra Slevgränd 127
906 27 Umeå
070-3886353

Rapportkommitté Södra Lappland
Håkan Rune
Höjdvägen 7G
923 31 Storuman
070-2886678

Stora Fjäderägg Fågelstation
Niklas Lindberg Alseryd
nlindbergalseryd@gmail.com
Orgelstråket 12
903 53 Umeå

Umedeltats Fältstation
Anna Sundelin
Gnejsvägen 1
907 40 Umeå
073-8487556

Projekt Kungsörn och Pilgrimsfalk
Per-Olof Nilsson
Sandbackavägen 28C
90346 Umeå
070-4947230

Projekt Havsörn och Örnutfodring
Jan-Erik Wallin
Sågställarvägen 2A
907 42 Umeå

Projekt Berguv Nord
Ulf Sperens
Svedjebacken 2
904 31 Umeå

Projekt Sädgås och Trana Västerbotten
Ulf Skyllberg
Brännavägen 38
907 88 Täfteå
090-51530

Aktuell information

VOF:s hemsida
Senaste nytt och information om föreningens verksamhet på http://vofnet.norrlandsnatur.se/

Artportalen - Rapportsystemet för fåglar
Rapportera dina senaste observationer och ta del av andras fynd, både lokalt, regionalt och nationellt på http://artportalen.se/TodaysSightings/Observerad/Alla/Alla%20arter/V%C3%A4sterbotten/Alla%20lokaler/Idag/Ingen/Status

Fåglar i Norra Kvarken
Rapportera och se färska summeringar av sträckande och rastande fåglar på http://fagel.slu.se/

Upphittade ringar
Skickas till Ringmärkningscentralen Naturhistoriska Riksmuseet, Box 50007, 104 05 Stockholm. Ange när, hur och var ringen hittades. Även via internetformulär på Naturhistoriska riksmuseets hemsida http://www.nrm.se/

Facebookgrupper
"Fåglar i Västerbotten" - för diskussioner och allmän info om fåglar och fågelskådning i Västerbotten.
"Fågelskådning i Umeå" - fåglar och fågelskådning med fokus på Umeå.
"Stora Fjäderäggs Fågelstation" - Stora Fjäderäggs egna facebooksida där du kan ta del av aktuell verksamhet.

Lokalföreningar / Lokala kontaktpersoner

Umeå Fågelförening: Marcus Östman, Kragvägen 10, 904 41 Röbäck, 073-6128001
Skellefteå Fågelförening: Urban Lundström, Bolagsbacken 6, 896 93 Gideå, 073-0867667
Lycksele: Per Hansson, Brännbergsvägen 1A, 921 36 Lycksele, 0950-10804
Vindeln: Henrik Sporrong, Tåvägen 5, 922 00 Vindeln, 0933-61414
Vännäs: Christer Laggar, Strand 214, 911 93 Vännäs, 070-6517398
Malå: Leif Bildström, Smultronstigen 33, 930 70 Malå, 0953-21477
Nordmaling: Jean-Michel Roberge, Håknäsbäcken 3, 914 96 Håknäs, 073-0637997
Norsjö: Vakant (Är Du intresserad av att bli kontaktperson här? Kontakta oss!)
Robertsfors: Mats Walheim, Rislandet 38, 915 91 Robertsfors, 0934-40065
Sorsele: Bernt-Erik Nordenström, PI 673, 920 70 Sorsele, 0952-10490
Storuman: Håkan Rune, Höjdvägen 7G, 92331 Storuman, 0951-12294
Vilhelmina: Inga Olofsson, Nedre Malgonäs 3149, 912 92 Vilhelmina, 0940-20157
Åsele: Sture Gustafsson, Strandgatan 55E, 910 60 Åsele, 0941-66518
Dorotea: Per-Anders Persson, Hökberget, 910 70 Dorotea, 0942-10580

